

שיחות קודש

שיעורים בספה"ק 'מאור עינים'
שנמסרו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ויקהל - שקלים - תשפ"ב

©

כל הזכויות שמורות
אין להעתיק ללא אישור
בכתב מהמוציא לאור.

טלפון להערות ותיקונים:

0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

פֶּכוּן

נתגבות החסידות

ספינקא

רחוב הרב יעקב

לנדא 11

בני ברק

הקונטרס יצא לאור

על ידי הרב יצחק טווערסקי
שליט"א

- ז. פרשת ויקהל - שקלים.....
- ז. שיעור א'.....
- ז. הלחם מגיע מאת הקב"ה ולא דרך מעביד.....
- ז. אדם שחי עם הקב"ה יהיה לו פרנסה.....
- ז. מצד אחד יש לנו מעביד ומצד שני הכל זה הקב"ה.....
- ז. הסיפור עם הקוף.....
- ח. היה ליהודי שפע גדול לפסח.....
- ח. הגוי רצה להכניסו שהפרנסה בא ממנו.....
- ח. כל אחד מקבל בדיוק מה שהוא צריך.....
- ח. הפרנסה לא הולך לפי הזכותים אלא לפי המזל.....
- ח. הכמות הקב"ה נותן האיכות אדם יכול לבחור.....
- ט. סיפור עם רבי אשר.....
- ט. הקב"ה נותן לנו פרנסה אבל לא בעצמו אלא בשפע.....
- ט. אדם שמחובר לעצמו יכול להגיע להקב"ה.....
- ט. צריכים לאכול רק כמה שצריכים ולא יותר מזה.....
- ט. צריכים להיות עצמאים ולא שכירים.....
- י. מעביד שתופס לי את המוח צריכים מיד לעזוב שם.....
- י. המקום משפיע על אנשים שיישבו שם אחרי זה.....
- י. אדם שאוכל מן רע עין לא יכול להילחם עם היצר הרע.....
- י. אדם שהוא עם עצמו יכול להיות עם כולם.....
- י. לא רק לתת צדקה אלא לתת מילה טובה והרגשה טובה.....
- יא. כשבוטחים בהקב"ה יהיה הישועה.....
- יא. פרנסה הוא לא מציאות אלא סיבה.....
- יב. שיעור ב'.....
- יב. יש שמיעה גשמית ויש שמיעה רוחנית.....
- יב. הפנמה אי אפשר משתי קולות.....
- יב. דרך הבעש"ט הוא להפנים כל דבר.....
- יב. אפשר לשמוע קול שופר אבל זה לא משפיע כלום.....
- יג. סיפור עם מכשיר שמיעה.....
- יג. אדם צריך לשמוע את הסיבות בכל דבר.....
- יג. כשהלב אטום אי אפשר לחדש שום דבר.....
- יג. בכל דבר צריכים למצוא שם נקודה של הקב"ה.....
- יד. עצה מעשי להפנמה.....
- יד. צריכים לחיות את הסכנה שיתכן שיהיה הפרעות.....
- יד. בכל דבר אדם יכול או לבנות עולמות או להחרובן.....
- יד. אם יש התפעלות בשעה מעשה יש רשימה אחרי זה.....

- האותיות משפיעות על כל אחד משהו אחר..... יד
- אני מקבל דיבורים בשבילכם..... טו
- אפשר להיזכר במילים שנשכח מלפני הרבה זמן..... טו
- עיקר השמיעה הוא שיכנס לעומק הנפש..... טו
- אדם צריך להכין את המוח לפני כל שיעור..... טו
- ברגע שיש הסתלקות מגיע התפעלות חדשה..... טו
- אפילו שיש הסתלקות אבל רשימה נשאר לנו..... טו
- לא צריכים להבין הכל העיקר לפחות נקודה אחת..... טז
- אפילו ששוכחים תורה אבל בזכות זה זוכרים אחרי זה..... טז
- צריכים לשמוע בלי לתת ביקורת..... טז
- שיעור ג'..... יז
- אדם שמקשיב ולא מפנים נקרא מסיר אזנו משמוע תורה..... יז
- צריכים לחפש בכל שיעור איפה אני נמצא שם..... יז
- אפילו ששוכחים תורה שום דבר לא הולך לאיבוד..... יז
- הבא לטהר הוא לטהר הלב ואת הפנימיות שלו..... יז
- השכחה הוא היסוד לבניין שאחרי זה..... יז
- אם משה היה עוזב באמצע לא היה קולט את התורה..... יח
- שלמה תיקן שילמדו את התורה במשלים..... יח
- שלמה תיקן ידיים לתורה..... יח
- משה רבינו שמע את התורה בפעם אחת..... יח
- בקבלת התורה היו כאלו שהסתכלו על החיצוניות ולא על הפנימיות..... יח
- אצל ר' אשר היו צריכים למחוק הכל..... יט
- אדם שלא מפנים את הדרך זה סתם דיבורא בעלמא..... יט
- ביקשו ממשה שידבר איתם באופן שיבינו..... יט
- אדם שיודע שהוא בסיכון יותר ישמע יותר..... יט
- משה רבינו היה צריך לרדת לבני ישראל כדי להסבירם..... כ
- משה רבינו היה יכול לקבל את התורה..... כ
- יהושע היה צריך להיות מסירה ולא קבלה..... כ
- משה רבינו היה חי בעל כרחך אתה חי מהרגע הראשון..... כ
- השורש של כל המלחמות תלוי בנו..... כ
- ברגע שעוד עסוקים באינטרסים אין מצב להפנמה..... כ
- אדם שלא מרגיש שזה קשור אליו לא ישתנה שום דבר..... כא
- היום השתנה הדורות וצריכים לגשת אחרת לעניין..... כא
- היום בלי התלבשות אין מציאות לקבל משהו..... כא
- על ידי עצת שלמה המלך ניצל בני ישראל..... כא
- מי שלא מבין כלום צריכים להראות לו תמונות וציורים..... כב
- שמיעה תלוי בזיכוד בני ישראל..... כב
- דווקא על ידי דברים מנוגדים מגיעים להקב"ה..... כב

- שיעור ד'..... כג
- יש שמיעה באוזן, במוח, ובלב..... כג
- רק על ידי אותיות התורה אפשר להתקרב להקב"ה..... כג
- משה רבינו היה מזוכך וממילא שמע בבת אחת..... כג
- יש מצב של משה, יהושע, ובני ישראל..... כג
- אדם שמזוכך יכול לשמוע הרבה יותר..... כד
- יש חכמה תתאה ויש חכמה עילאה..... כד
- אדם שלא מסתדר לו כי הוא נמצא בחכמה תתאה..... כד
- צריכים להבין ואח"כ לא להבין..... כד
- מי דואג לחכמים..... כד
- יש אותיות רגילות וסופיות..... כה
- כשהכלי נשבר הכוונה שהקב"ה לקח את החיות משם..... כה
- צריכים להתאים את האורות לכלים..... כה
- הנקודה הראשונה הוא אות יו"ד..... כה
- האותיות הסופיות הם הצמצום..... כו
- כשיש מדי הרבה אור לוקחים לעצמם..... כו
- רק על ידי הכנעה לא יהיה שבירת הכלים..... כו
- ללמד לילד דברים שקשה לו יגרום לו לפגיעה..... כו
- כל צמצום מגיע לפרסום..... כו
- הסילוק הוא כדי לחלק את הכלי..... כז
- המחשבות הוא להגיע לעצת ד'..... כז
- חייבים לתת לילד גבולות..... כז
- אדם שחזי שזוה פרסום אפשר להביא לו עוד..... כז
- צריכים להיות חכם ולא צודק..... כח
- במצב של אין כניסה צריכים לשתוק להבליג..... כח
- כשלוקחים לך הידיעות הוא בשביל לתת לך..... כח
- עמלק רצה להכניס אותנו למצב טריגר..... כח
- מחר הוא מצב של לא נודע..... כח
- לעתיד לבוא יכירו את הקב"ה גם בספק..... כט
- בספיקות אפשר לראות את הקב"ה הרבה יותר..... כט
- שיעור ה'..... ל
- הקב"ה הוא המציאות והעולם זה הדמיון..... ל
- אדם שתופס את המהלך לא צריך לעבור את הצמצום..... ל
- רק בכאב אפשר לזכור את הקב"ה..... ל
- הקב"ה שולח לנו תזכורת כל הזמן..... ל
- להיות שמח ועצוב תלוי בכך..... ל
- כשיש מצב של מנצפ"ך צריכים להגיע לאימרא..... לא
- כשלא חיים עם הקב"ה מיד נופלים..... לא

- לא אם לא חיים עם הקב"ה מיד יהיה חטאתי ומכאובי
- לא לפי הדביקות שלך ככה יהיה השגחה שלך
- לב לא נותנים הנחות לאף אחד
- לב אפילו שזו לך שיערה מיד חוזרים להקב"ה
- לב הקב"ה לא מחפש שתברח ממנו
- לב רשב"י הבין שזה קשור אליו ועשה יחוד
- לב כל פעם הקב"ה שולח פרנסה ממקום אחר
- לג אם אתה רואה שאין לך פרנסה משם תברח משם
- לג דברי הפרי הארץ לאנשים שעסקו עם הטאבאק
- לג ברגע שלקחו את הסיבה מיד יהיה ברכה
- לג בשעת הדחק אדם נכנע מאיליו
- לג העיקר הוא מודעות ואמונה
- לד צריכים לדעת שירדנו מהדרך
- לד על כל דבר קטן הקב"ה משגיח עליו
- לד הקב"ה נותן לך להתקרב אליו
- לד מה שהקב"ה עושה הוא ישר
- לה כל המחשבות שיש הוא מעצת ד'
- לה הכל סביב כבוד
- לה העיקר הוא יהי כבוד ד' לעולם

פרשת ויקהל - שקלים

שיעור א'

יום ב' יג' אדר א' פרשת כי תשא

והנה איתא במאור עינים (בשלח ד"ה ויאמר ד'). ויאמר ד' אל משה קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו למשמרת לדורותיכם למען יראו את הלחם וגו'. והוא תימה. למה צוה השי"ת שיראו את הלחם, ומה לו בזה, אם יראו דורות הבאים את זה או לא.

הלחם מגיע מאת הקב"ה ולא דרך מעביד

אמנם, הן אמת, מה שאמר הכתוב ממרחק תביא לחמה. הלחם הוא מאת הקב"ה, אבל כשהוא משפיע לנו שפע זה עובר דרך הרבה צמצומים עד שאנו מקבלים את זה, וזה ממרחק תביא לחמה, המרחק בין שמים לארץ הוא ג"כ בין שמים לארץ, והוא ענין, כי השכינה כביכול מצמצמת את עצמה, ליתן מזונותיהם של ישראל על ידי איזה סיבה מהסיבות. ואדם חושב שהפרנסה מגיע מאיזה סיבה, ועבודת האדם הוא לדעת שלא מן זה מגיע הפרנסה אלא ישירות מהקב"ה דרך אותו סיבה.

אדם שחזי עם הקב"ה יהיה לו פרנסה

במכתבים של הפרי הארץ יש מכתב, אנשים שואלים אותו מה לעשות, כי עד עכשיו היה להם פרנסה מן מפעל של טאבאק ומהיום הממשלה החליטה להפסיק את עבודה שם ומאז אין להם פרנסה יותר. ועונה להם שצריכים לדעת שלא הסיבה הוא המפרנסו, והעיקר להחליט שלא זה מפרנס אותנו ואז הקב"ה יעזור לכם למצוא פרנסה ממקום אחר, כי הוא כל יכול וכמו שזה נתן לכם פרנסה יכול משהו אחר לפרנסכם. החיד"א אומר שהקב"ה עושה לאדם שלפעמים יש לו שפע ולפעמים אין לו כלום, וזה משום שהוא רוצה שתדע שכל דבר הוא מאת הקב"ה ואל תחשוב שכוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה.

מצד אחד יש לנו מעביד ומצד שני הכל זה הקב"ה

א"כ מצד אחד כל אחד עובד אצל מישהו שזה נראה לנו שהוא מפרנס אותנו, ומצד שני אנחנו צריכים לדעת שהכל מגיע מאת הקב"ה ולא מהמעביד שלנו כלל. הרה"ח רבי ישראל סופר ז"ל היה מספר: שהיה אחד שעבד אצל הפריץ ומשם היה כל הפרנסה שלו. יום אחד הוא קרא לו ואמר לו תדע לך שאני זה שנותן לך כסף כל חודש ובלעדי לא היה לך מאיפה לאכול. אז אמר לו אותו יהודי אתה נותן את הפרנסה הקב"ה נותן את הפרנסה. ואז החליט לזרוק אותו מעבודה ובוא ונראה עכשיו מי מפרנס אותו.

הסיפור עם הקוף

ובדיוק אז היה לפני פסח ולא היה לו מה לאכול בבית. הפריץ הזה היה לו הרבה זהב והיה מחביא אותו במרתף כל השנה. והמנהג שלו בחורף היה לרדת לשם ולהוציא מטבע מטבע ולשפשף אותו ולנקות אותו מחלודה ולהעביר אותו לשק אחר וככה זה לא היה מקבל חלודה והיה נשאר נקי כל הזמן. לידו היה קוף שגדל שם בבית שעשה אחריו, ליקק את המטבע אבל

במקום להעביר אותו לשק אחר הכניסו לתוך הפה ובלע אותם. ואחרי כמה דקות הקוף מת לידו.

חיה ליהודי שפע גדול לפסח

ואז אמר הגוי למשרת שלו קח את הקוף ותזרוק אותו לתוך הבית של היהודי ותגיד לו אם אני לא ייתן לך פרנסה לא יהיה לך. אבל למעשה כשהגוי זרק את הקוף לתוך הבית נפתח הבטן של הקוף ונפל משם כל המטבעות הזהב שאכל לפני זה. ואז היה לו כסף להכניס את יום טוב פסח בשפע גדול מאוד.

הגוי רצה להכניסו שהפרנסה בא ממנו

דהיינו אותו יהודי היה חי שהקב"ה הוא זה שנותן לו פרנסה, אבל הגוי שהכניס לו מחשבות שהוא זה שנותן לו פרנסה ולא הקב"ה בעצם רצה להפסיק אותו מלחיות עם המסובב כל הסיבות, אבל יהודי צריך לדעת שהקב"ה נותן פרנסה ולא אף אחד, ובהמשך הוא יסביר מזוני לאו בזכותא תליא אלא במזלא, מזלא הוא מזל אל"ף, דהיינו אחד שחי עם אלופו של עולם שם יש את הברכה והשפע ואחד שלא חי עם הקב"ה אין שם ברכה ושפע כלל. **הרה"ק הרבי רבי בונם מפרשיסחא ז"ע** אמר: אחד שלא יודע מאיפה יש לו פרנסה אני יודע מאיפה יש לו, שזה מאמונה ובטחון, אבל אחד שאומר אני יודע מאיפה יש לי פרנסה אז אני לא יודע מאיפה יש לו פרנסה. דהיינו בלי הקב"ה אין כלום והוא הזן ומפרנס לכל.

כל אחד מקבל בדיוק מה שחזא צריך

והשכינה כביכול מתלבשת בתוך אותה הסיבה, אדם צריך לדעת כשהוא אומר ברכות הכוונה הוא שהוא יודע שהקב"ה נמצא שם וזה החיות שלנו כל הזמן. אבל הקב"ה בכל מידה ומידה שהוא מודד לך, דהיינו הוא מחליט לפעמים להחליף לך סיבה לאחר או שיבוא מכיוון אחר, **לזון ולפרנס כל אחד ואחד מישראל לפי מזונו וטבעו**. ואין כזה דבר לאחד הוא נתן ולשני לא, הקב"ה מפרנס את כולם מקרני ראם ועד ביצי כינים, כל אחד מקבל בדיוק כמה שהוא צריך לחיות, וכל אחד מקבל את הסוג האוכל שלו בדיוק לפי מה שצריך.

הפרנסה לא הולך לפי הזכותים אלא לפי המזל

מזוני לא בזכותא תליא מילתא, אלא במזלא תליא מילתא. יכול להיות שאתה הרבה יותר מוצלח מהשני, אבל לא לחכמים לחם אלא הקב"ה נותן לכל אחד לפי מה שהוא מחליט. **והוא מזל אל"ף עילאה**. וזהו מזוני, מזונותיהם של ישראל, לאו בזכותא תליא מילתא זה אינו מושפע מכוח זכות של ישראל, יכול להיות שיש לך הרבה יותר זכותים, אלא במזלא תליא מילתא, הקב"ה רוצה להשפיע כזה שפע שזה יהיה בלי גבול כלל, כי ברגע שזה הולך לפי זכותים אז הוא חייב לצמצם את זה האם מגיע לך או לא, וברגע שזה הולך לפי המזל זה בלי שום צמצום כלל.

חכמות הקב"ה נותן האיכות אדם יכול לבחור

שהשכינה מתלבשת בו לזון כל אחד ואחד מישראל. בכוח העליון של אל"ף עילאה שהוא רחמים גמורים בלי תערובת דינים כלל. אבל זה קשור האם אתה חי עם הקב"ה או לא, עם זו יצאתי לי תהילתי יספרו ככל שאדם מפרסם את הקב"ה יותר אז הוא יקבל יותר, כי מאן

דאית ביה יראה לית ביה חוסר, אדם יכול לבחור את האיכות של הדבר אבל הכמות הקב"ה מחליט כמה לתת לך, וזה מה שאמרנו איזהו עשיר השמח בחלקו ברגע שאדם יודע שהוא רק חלק מהקב"ה אז הוא שמח במה שיש לו, כי אז הוא מחובר למזל העליון שזה הקב"ה, כי העיקר הוא האיכות ולא הכמות.

סיפור עם רבי אשר

ר' יודל פרוש שליט"א מספר שהוא למד במקום שמקבלים מילגה על סך 400 דולר, והציע לו לבוא לשיבה של ר' אשר באלף שקל, שזה הרבה פחות. ונכנס לר' אשר לשאול מה לעשות, ואמר לו שתקבל את ה-400 דולר ולא יחסר לך שום דבר. עבר כמה חודשים ולא קיבל שום דבר, נכנס לר' אשר לשאול מה לעשות, אמר לו ר' אשר האם חסר לך משהו, אבל ר' יודל אמר הרי הבטיחו לי וזה מגיע לי, אמר לו ר' אשר הבטחתי לך שלא יחסר לך שום דבר. אדם שחי עם הקב"ה אז אין מחסור ליראיו.

הקב"ה נותן לנו פרנסה אבל לא בעצמו אלא בשפע

דהיינו הקב"ה רוצה לתת לך שפע ופרנסה אבל לא באופן המצומצם אלא שזה יהיה בשפע גדול, אבל אז ממרחק תביא לחמה. והפרנסה שייך כמה שאתה מקושר להקב"ה וכמה לא.

אדם שמחובר לעצמו יכול להגיע להקב"ה

וזהו אל תלחם לחם רע עין. דהיינו אל תלחם, אל תאכול לחם כזה, שהוא את לחם רע עין, לחם הבא מרע עין. אם יש שם טוב עין אתה שם אין שם טוב עין אתה לא שם כלל. כי באמת, הלחם יורד מן השמים ממקום קדוש, כאמור, על ידי התלבשות השכינה בסיבה מן הסיבות. דהיינו כל זמן שאני מחובר לעצמי אני יכול להגיע להקב"ה, וברגע שהשני עובד עלי ועושה לי שהסערות רגשות שלי יעלו עד למעלה, אז קשה לי מאוד להתחבר לעצמי ואז קשה להתחבר להקב"ה.

צריכים לאכול רק כמה שצריכים ולא יותר מזה

והנה אמרו רבותינו ז"ל שעת אכילה שעת מלחמה, שצריך להילחם עם היצר הרע בשעת אכילה. ר' אשר היה אומר בהמה יודע כמה הוא צריך לאכול ולא אוכל יותר ממה שצריך, אבל אדם לא רואה בעיניו ואוכל הרבה יותר, נמשל כבהמות נדמו אדם צריך לעבוד על עצמו לאכול כמה שצריך. כמו ניגרה שנכנס מים כל הזמן אבל עד שזה מתמלא וברגע שזה מגיע למעלה מפסיק להיכנס עוד מים, אותו דבר צריך להיות אדם, אבל ברגע שיש לו סערות רגשיות הוא לא שולט על עצמו כלל ומכניס כמה שיותר. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל סעודה שהנאתך ממנה משוך ידך ממנה. כל זמן שאתה צריך אוכל כדי לחיות תאכל, אבל ברגע שזה רק להנאתך ושזה יהיה קראנצי אז צריכים להפסיק לאכול ולא להמשיך.

צריכים להיות עצמאים ולא שכירים

והנה, כשבא המזון לאדם מהשי"ת בעצמו, על ידי איזה סיבה שיזדמן לו שירוויח בה מזוני, ר' אשר היה אומר אדם צריך להיות עצמאי ולא שכיר, כי שכיר נכון שזה סוג שקט בראש והכל דופק בכל ראשון לחודש אבל את הקב"ה לא רואים, משא"כ כשאדם עצמאי נכון שזה קצת לא בטוח וכאבי ראש אבל אז הרבה יותר קל לחיות עם הקב"ה מאשר שכיר. או אפילו

על ידי בני אדם, אם הם טוב עין, ונותנים לו לחם לאכול. אז, הוא יכול לעשות כן להילחם בשעת מלחמה, שהוא שעת האכילה. אפילו שהוא שכיר ברגע שהם אנשים טובים הכל עוד בסדר.

מעביד שתופס לי את המוח צריכים מיד לעזוב שם

משא"כ, כזה אדם שתופס לי את המוח ואין לי יום ואין לי לילה, יש אנשים שעובדים היום מקוון, אבל אני אומר אפילו שאתה צריך את זה אל תעלה אותו הביתה כלל אל תהיו משועבד לזה, היום רוצים שתהיו משועבד לזה כל היום וכל הלילה וכל השנה ושלא יהיה לך שום מנוחה כלל, אדם צריך לדעת שהוא מתנתק רק בשבילו כדי לחיות.

המקום משפיע על אנשים שיושבו שם אחרי זה

העבודת ישראל אומר שכתוב שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצים. אבל לכאורה כתוב רק שהם לא לומדים ולא כתוב שהם נמצאים במקום של לצים. אלא הכוונה הוא שמקום של לצים זה מקום שמכניס לכל מי שיהיה שם אחרי זה אנרגיה שלילית ולא יהיה מצב כלל להגיע שם לחיובית, א"כ שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה דהיינו הם רוצים ללמוד אבל מרגישים שזה לא הולך להם, אז תדע הרי זה מושב לצים וזה מפריע לך עד היום הזה ללמוד ולהתקדם, וממילא תברח משם מהר.

אדם שאוכל מן רע עין לא יכול להילחם עם היצר הרע

משא"כ, כשהוא אוכל אצל בני אדם שהם רע עין, אז לא תוכל להילחם את הלחם, רצה לומר, להילחם נגד היצר הרע בשעת אכילה, כיון שהנותן הוא רע עין, ובא לו הלחם שהוא אוכל מסטרא דרע עין, שהוא סיטרא דיצר הרע. ואז לא תוכל להילחם עם היצר הרע, לא רק שיש לו את המלחמה עם עצמו כאן עוד יותר קשה כשיש לך מעביד שהוא עין רע, כיון שזה המאכל מסיטרא דיליה.

אדם שהוא עם עצמו יכול להיות עם כולם

ולכן, כל אחד ישם עיניו ולבו, שלא ליהנות משל אחרים, אם הם רע עין. כי הכל מתחיל מאדם עצמו, וכמו שאמרנו עלי ועל כל בני ביתי ועל כל הנלוים עלי ועל כל בני ישראל עמיה. כי אין השכינה מתלבשת שם באותו מאכל, ואז לא תוכל להילחם בשעת אכילה. קודם אדם צריך להיות אחד עם עצמו, ואח"כ עם בני ביתו, ואח"כ עם החברים, וכל זמן שאדם לא אחד עם עצמו לא יכול להיות אחד עם אף אחד.

לא רק לתת צדקה אלא לתת מילה טובה והרגשה טובה

כתוב הנותן צדקה לעני ומפייסו מתברך ביי"א ברכות. הכוונה הוא, לא רק לתת צדקה אלא לתת לעני את הרגשה טובה ולהגיד לו טוב שבאת חיכיתי לך הרבה זמן, אחד שעושה ככה מתברך ביי"א ברכות. וזהו מצוה שבא לידך אל תחמיצנה. העיקר כשהעני נכנס לבית שלך תן לו את ההרגשה טובה שאתה רוצה אותו ומחכה לו כבר הרבה זמן.

כשבוטחים בהקב"ה יהיה הישועה

משא"כ אם ישים מגמתו נגד השי"ת, כל מה שיתן לו השי"ת יקבל בסבר פנים יפות, דהיינו אדם צריך לדעת שכל מה שיש לו הוא מאת הקב"ה, ולא יסמוך על קבלת דבר קצוב מהאנשים המתנדבים לו די ספוקו, דהיינו הוא יודע שכל דבר הוא מאת הקב"ה, כידוע אצל ר' אשר היה הרבה אנשים מכניסים לו כספים למוסדותיו ולא רצה לקבל אותם מחמת איזה סיבה שהוא. כי באמת, איך יסמוך עליהם, הלא אין מקור הפרנסה מהם, אלא מתת אלוקים הוא. במכתב של הפרי הארץ בשנה שאחרי כבר לא כתבו מכתב שאין להם פרנסה, ואז אמר הפרי הארץ שהשנה יהיה להם פרנסה, כי ברגע שהם בוטחים בהקב"ה שם הישועה.

פרנסה הוא לא מציאות אלא סיבה

שם השכינה שורה, והשכינה מתלבשת באותו מזון היורד לאדם. ועל השכינה נאמר, ממרחק תביא לחמה, שהוא, על ידי מזל אל"ף עילאה כאמור. אדם צריך לדעת שפרנסה הוא לא מציאות אלא סיבה, הסיבה מגיע מהמסובב כל הסיבות, וזה מגיע מעילות העילות עד אין סוף ב"ה, ואז אדם מחובר לעצמו כי הוא חלק אלוקי ממעל, ואז אדם שמח במה שיש לו, ואז הוא מתחבר להקב"ה. ושם מקור השפע ומקור של כל דבר.

שיעור ב'

יום א' יט אדר א'

יש שמיעה גשמית ויש שמיעה רוחנית

איתא במאור עינים (ד"ה ויאמר אם שמוע תשמעו). ידוע שיש הערן ויש דערהערן, יש לשמוע ויש להפנים, אדם יכול לשמוע אבל כל זמן שהוא לא הפנים זה כלום. הרבי בחיידר היה אומר אני לא יודע אם זה נכנס לאוזן אחד ויצא מאוזן השנייה או כלל לא נכנס. עיקר השמיעה היא בלב שזה להפנים. יש מצב לשמוע שמיעה רוחנית ויש מצב לשמוע רק שמיעה גשמית, אדם ששומע שמיעה רוחנית אז הלב מתחדש כל הזמן.

הפנמה אי אפשר משתי קולות

בפרשת יתרו איתא: **החרשים שמעו והעוורים הביטו לראות**, אם הלב שלך חרש אפילו שאתה שומע זה כלום, אם הלב שלך עיוור אפילו שאתה רואה זה כלום, **כי שמיעה הגשמיות אינה כלום, כי אם שמיעת השכל**. אפשר לראות את זה היום נכנסים הביתה כולו בשמחה והוא אפילו מחייך לילדים אבל זה לא להם אלא למכשיר שלו, שואלים האם אתה שומע, והוא עונה כן, אבל האמת שהוא לא שומע כי הוא כולו טרוד עם עצמו, כי אדם יכול לשמוע בקושי דבר אחד ובטח לא שתי דברים בפעם אחד, כי תרי קלא לא משתעי, אדם יכול לשמוע שתי קולות אבל העניין הוא לא השמיעה אלא הפנמה וזה אי אפשר שתיהם בפעם אחד, וברגע שאי אפשר להפנים זה נקרא שאתה לא שומע.

דרך הבעש"ט הוא להפנים כל דבר

דהיינו התורה מגיע ללמד את האדם איך לשנות את עצמו ואיך להפנים, וצריכים למצוא חידוש בתורה עד שזה מעורר אותנו, אדם שלומד ספרי חסידות בעצם כתוב שם מה הפרשה קשור אלי, כל זמן שהפרשה לא מדבר אלי ואני לא קשור לזה כלל, יתכן ששמע סיפור אבל מה זה קשור אלי, הדרך של הבעש"ט היה שאדם צריך להפנים כל דבר לעצמו, וזה היה כל ההתנגדות בינו לאלו שלא הלכו בדרך הבעש"ט, כי ברגע שאדם רק לומד את התורה ומפלפל שם ולא מוצא את עצמו שם אז התורה לא עשה את הפעולה שלו, ועבודת האדם הוא לשמוע שכל דבר שייך אליו, ובעצם זה מאוד כואב לאדם לשמוע ולהבין את זה. אי"כ כל זמן שאדם לומד תורה ולא מוצא את עצמו שם חסר בלשמוע את התורה.

אפשר לשמוע קול שופר אבל זה לא משפיע כלום

כתוב היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו. יש מצב לשמוע את קול שופר אבל זה לא עשה עלי כלום, אדם ששמע את קול השופר אבל לא הפנים מה השופר רוצה ממנו, אז הוא מסיר אזנו מלשמוע, מסיר אזנו משמוע תורה, האוזן של האדם מגיע עד שורש הנפש ועיקר עבודת האדם הוא להפנים כל דבר ולהגיע משם להקב"ה. יש מצב שעבודה זרה עושה לאדם שלא ישמעו שום דבר. היו זמנים שהיו זורקים את הילדים למולך ח"ו, והילדים היו צועקים על זה שהורגים אותם אבל עבדו כ"כ חזק על אנשים שפשוט לא שמעו כלום.

סיפור עם מכשיר שמיעה

מסופר שהיה אדם שהיה לו חתונת זהב, ושאל את החברים מה כדי לקנות מתנה לאשתו. ואמרו לו שכדי לו לקנות משהו שגם הוא יהנה ממנו ולא רק היא. ואז החליט ששם לב לאחרונה שהיא לא שומעת טוב, והחליט לקנות לה מתנה מכשיר שמיעה.

והלך לחנות ורצה לקנות, אבל אמרו לו היות שזה לא בשבילך אלא בשבילה אי"כ חייבים להביא אותה לכאן ולהתאים את זה עליה, ובלי זה אין מצב לקנות לה מכשיר שמיעה. אבל אמר הבעל שזה חייב להיות הפתעה ואין מצב להביא אותה לכאן. אבל אמרו לו שאתה יכול ללכת הביתה ולמדוד בערך את השמיעה שלה ולפי זה נתאם משהו ואם זה לא טוב נתקן את זה אחרי זה. והלך הביתה ושאל מה בשלת היום לארוחת צהריים, אבל אין תשובה. והחליט ללכת עוד יותר קרוב ושאל מה בשלת היום, אבל אין תשובה. והחליט ללכת מאוד קרוב אליה ושאל גברת מה בשלת היום. ואז היא עונה לו הרי אני כבר אמרתי לך שלושה פעמים שבשלת היום עוף עם תפוחי אדמה. הוא היה בטוח שהיא לא שמעת ובסוף הוא לא שמע.

אדם צריך לשמוע את הסיבות בכל דבר

הבעש"ט הק' אומר בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב, ואומרת שובו בניי שובבים, אוי להם לבריות מעלבונה של תורה. לכאורה הרי אני לא שומע אותו כלל, אבל כאן לא רק שאתה לא מפנים אלא גם לא שומע את זה כלל. אבל זה הדרך אדם צריך להיות עירני לשמוע את הסיבות בכל דבר וככה להגיע להקב"ה. וברגע שאדם מחליט לשמוע אז הוא יכול להגיע למצב לא רק לשמוע אלא גם להפנים כל דבר ולמצוא בכל דבר את הפנימיות שיש שם בתוכו.

כשהלב אטום או אפשר לחדש שום דבר

וברגע שאדם רואה שלא מתחדש לו שום דבר הוא חייב לדעת שהסיבה לכך הוא שהלב שלו אטום, אדם צריך להפנים שכל דבר שייך אליו ואז הוא ישמע ויפנים כל דבר. עיקר הוא שאדם ישמע בלב ושלא יהיה כזה אטום ואז יהיה לכם התחדשות כל הזמן, כלומר, ענין שמיעה, הוא, ההתפעלות וההתבוננות מתוך הדברים שלומד איך לעבוד השי"ת, ואשר צריך לזה זיכוך המוח. דהיינו שלא יהיה עסוק בדברים אחרים. וכמו שמצאנו אצל רבי כשעסק במסכת אחד לא ענה על מסכת אחרת.

בכל דבר צריכים למצוא שם נקודה של הקב"ה

ויאמר אם שמוע תשמע. ודרשו רבותינו ז"ל אם שמוע בישן, תשמע בחדש. אם אדם ישמע את הישן אז תשמע בחדש יהיה לו התחדשות בכל דבר. אני שואל הרבה מה חדש, ואנשים עונים לו חדשות שיש, אבל אני לא מתכוון לשמוע חדשות, אלא חדש נקרא בכל דבר שעובר על האדם יש שם נקודה של הקב"ה שאדם צריך לחדש אותו שם, **השפ"א** אומר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, הקב"ה מחדש את העולם לא סתם אלא עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, דהיינו בכל יום יש לכל אחד חידוש לגלות את הקב"ה מה שלא גילנו אתמול, ואם אדם לא מגלה אותו באותו יום אי"כ בשביל מה הקב"ה ברא את העולם, עיקר בריאת העולם היה כדי לשמוע כל יום נקודה באמונה.

עצה מעשי להפנמה

והעצה לזה הוא, שאדם ירשום לעצמו כל יום בערב שלושה דברים חיובים שקרה לו באותו יום, דבר ראשון אדם יהיה עסוק מאז כל היום בחיובי ולא בשלילי, ודבר שני ככה אדם מצליח להפנים חידוש ששמע באותו יום וממילא הכל כדי לו מאוד, ורק בשביל זה ברא הקב"ה את העולם.

צריכים לחיות את הסכנה שיתכן שיהיה הפרעות

הנה, כששומע דברי תורה, כרגע יש לנו הפרעות בשיעור, אבל קם בזה אדם צריך לשמוע את הקב"ה ולדעת שגם הוא לפעמים שומע דברי תורה אבל הוא עסוק ולא מפנים כלום, כתוב חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת לפני התפילה. צריכים לסדר את המקום כדי שיהא ראוי להתפלל שם, ולחיות את הסכנה שתמיד יכול להיות הפרעות, וברגע שאדם שומע תורה ועושה רושם במוחו האותיות שיצאו מפי המדבר. זה נקרא שלמד תורה.

בכל דבר אדם יכול או לבנות עולמות או להחריבן

בתוך אותיות התורה יש שם חיות של הקב"ה, בדבר ד' שמים נעשו, הקב"ה נתן לאדם נפש חיה אומר התרגום לרוח ממללא, אדם שמדבר הוא יכול עם הדיבור שלו לבנות עולמות והוא יכול להחריב עולמות, אדם שמדבר לשני עם מילה טובה הוא יכול לבנות אותו ובמילה לא טובה אפשר להחריב אותו, באפס הרגו איש רק לעשות כזה עקימת פה או אף אפשר להרוג אדם בזה. ואפילו שאדם לא זוכר אחרי התפילה את כל מה שאמר, אבל במציאות הוא שזה משנה אותו לגמרי.

אם יש התפעלות בשעה מעשה יש רשימה אחרי זה

ואף שאחר כך מסתלק ממנו, ההתפעלות של דברי תורה הללו, אבל אם בשעת מעשה היה איזה שהוא התפעלות נשאר רושם לאחרי זה, מכל מקום, נשאר רושם במוחו, ועל ידי זה, יוכל לקבל דבר חדש. כידוע שהאמרי יוסף זי"ע היה מקשיב להזידיטשובער רבי, ואפילו שלא היה מבין היה פותח לפחות את פיו שיכנס לתוכו הבל פיו של רבו. כי ידע שיש כאן אותיות שיוצאות מפיו של רבו, נכון שאני כרגע לא מבין אותם, אבל עם ההכנעה שאני נותן לרבי זה ישנה לי לגמרי. ומצד שני האמרי יוסף אמר פעם לרבו חידוש. ולמחרת אמר לו אם אומרים חידוש ולא אומרים מאיפה זה נעשה כמורה הלכה בפני רבו.

האותיות משפיעות על כל אחד משהו אחר

אנשים מביאים לי ספרים ומראים לי דברים כתובים, אבל ברגע שאני מסתכל על זה אני רואה משהו אחר, אין מיין שפת אמת שטייט אנדערש, וזה לא בדיחה אלא האותיות משפיע על כל אחד משהו אחר לפי איפה שהוא נמצא ואיך שהוא נמצא. וזה עבודת האדם בעולם. דהיינו האותיות הם משפיעים על האדם, וברגע שאדם חי ככה כל ההסתכלות נהיה משהו אחר לגמרי. וברגע שאדם לא מפנים כלום אז או שנכנס מאוזן אחד ויצא מאוזן השנייה או שכלל לא נכנס, וזה עיקר עבודת האדם בעולם.

אני מקבל דיבורים בשבילכם

ר' אשר אמר לי שבכל ספר שרק תפתח תמצא שם את המילים שלי. וכותב, שכל הדיבורים שאני מדבר זה לא שלי אלא שלכם. אלא ברגע שמגיע חברים ומתאחדים ביחד יורד כוח מלמעלה ומאפשר לי לדבר דיבורים. וכמו שאמר **התפארת שלמה** כי יהיה להם דבר בא אלי. שהדיבור שלכם מגיע אלי. יוצא מזה שכל אחד נותן לי דיבורים עבורו. אי"כ שכל אחד ייקח לעצמו את הדיבורים שלו שהכניס לפני זה. דהיינו ברגע שאדם מפנים לא רק שמקבל דיבורים אלא מקבל על ידי זה דיבורים חדשים.

אפשר להיזכר במילים שנשכח מלפני הרבה זמן

היה אחד מהחברים של ר' אשר שהיה לחוץ באיזה נושא, ולא היה לו מציאות לדבר על זה עם אף אחד, וגם את ר' אשר הוא לא פגש כלל. ואז החליט לפתוח ספר נועם אלימלך בתקווה למצוא שם תשובה לשאלתו. וברגע שפתח מצא שם בצד ימין שיחה שהיה לו עם ר' אשר לפני שנתיים. וברגע שהסתכל שם ראה לא רק שזה מילה במילה מהשיחה שהיה לו עם ר' אשר, אלא זה אף עזר לו להיזכר מעוד נקודות שנשכחו ממנו מזמן.

עיקר השמיעה הוא שיכנס לעומק הנפש

היוצא מזה שלא צריכים לזכור את כל השיחה, אלא ברגע ששומעים אז האותיות עושים כבר את שלהם ופועלים מה שצריכים לפעול. וככה יש מציאות לפתוח כל דבר ולהיזכר מה שדברנו מלפני ארבעים שנה. כי עיקר השמיעה הוא לקלוט מעומק הנפש את עומק השיחה. והשיחה ייצא החוצה מתי שאתה צריך אותו. אי"כ לא צריכים לזכור בדיוק מה ששומעים, אלא עצם השמיעה ואת הקולות יעזרו לך בהמשך כשאתה צריך את זה. וכמו שאמרנו לעיל שהאמרי יוסף הכניס לתוך עצמו הבל פיו של רבו. דהיינו שהוא נתן לאותיות לעשות את שלהם.

אדם צריך להכין את המוח לפני כל שיעור

אי"כ אדם שמקשיב לשיעור אפילו שלא הבין כל דבר עד הסוף, ברגע שהוא הכין את המוח שלו להקשיב אז בטוח שהאותיות שנכנסו למוחו עשו שינוי אצלו, יתכן שאז הוא לא ירגיש כלום אבל לכשיצטרך אותו זה יעלה מיד.

ברגע שיש הסתלקות מגיע התפעלות חדשה

וטפי מהכא, שלא זו בלבד, שהרושם של הדבר הראשון מסייע לשמוע ולהתפעל אח"כ מהדבר החדש, אלא, שגם עצם ההסתלקות של ההתפעלות הראשונה, נצרכת בשביל לקבל התפעלות חדשה. כי **ההסתלקות של הראשון, גורם שיוכל אח"כ לקבל שנית** התפעלות חדשה. וברגע שאדם מפנה את עצמו מכל הטרדות שלו ומחליט שרוצה עכשיו לשמוע, את אדם נותן כוח לאותיות שיעשו את שלהם.

אפילו שיש הסתלקות אבל רשימה נשאר לנו

כמשל למה הדבר דומה, לכלי שמלאוהו, ורוצה למלאותו שנית, שצריך להתרוקן תחילה בכדי שיוכל אח"כ לחזור ולמלאותו. אי"כ ברגע שיושבבים בשיעור ומקשיבים אם זה עם ספר

זה עוד יותר חזק, זה נקרא שמסלקים את הישן ואז יש לאותיות השפעה לחדש. **וכן הדבר הזה**, שבכדי לשמוע דבר חדש, צריך שיסתלק הדבר הראשון. אך אל תאמר, שאם יש מעלה בהסתלקות של הדבר הראשון, אי"כ למה צריך ממנו כלל רושם. שזה אינו, כי **הרשימו שנשאר, הוא הכלי שיקבל בו עוד דבר חדש**. אפילו שאתה לא זוכר כלום מהשיעור אבל האותיות נשארו וזה נכנס בכך ונשאר רשימה לאחרי זה. **שאילו לא היה נשאר אפילו הרשימו, לא היה יכול לקבל יותר**.

לא צריכים להבין הכל העיקר לפחות נקודה אחת

ר' אשר היה אומר בפעם הראשונה שקשה לך לשמוע את כל השיחה אז לפחות תקשיב לכמה נקודות וזה יעשה לך שינוי, ובפעם שנייה אדם מקבל סיוע מהפעם הראשונה והרושם שהיה לו אז, ובפעם שלישית מקבלים סיוע משתי פעמים הראשונים, ובזה מזדככים את המוח כדי שיוכל לקבל עוד הרבה בפעמים שאחרי זה. וכן בכל דיבור ודיבור שמדברים ברגע שאדם מפנים את זה אז מסתלק הישן ומגיע חדש. והענין שהרושם מסייע לקבל יותר, **כי על ידי הרשימו שנשאר תחילה, מזדכך המוח באופן שיקבל יותר שכל**.

אפילו ששוכחים תורה אבל בזכות זה זוכרים אחרי זה

וכן אח"כ חוזר הדבר חלילה, שגם זה השמיעה השני נסתלק, ונשאר ממנו רק הרושם, ומהרשימו שנשאר הוא מוסיף ומזדכך, ונעשה כלי לקבל עוד. וכן חוזר הדבר הזה **עד עולם**. אם שמוע בישן תשמע בחדש. אדם ששומע בלי להפנים אז הוא לא יכול לחדש כלל. וברגע שאדם מפנים אפילו ששכח את זה אחרי זה אבל זה נקלט, וכמו תינוק במעי אמו ברגע שנולד שוכח הכל, אבל אומר המגיד **ממעזריטש זי"ע** אבל רשימה נשאר אצלו, ועל ידי זה הוא יכול ללמוד אחרי זה תורה, ואם המלאך לא היה לומד איתו תורה לא היה מסוגל היום לפתוח ספר, אותו דבר כל דיבור שאתה שומע לא משנה כן מבין לא מבין זה לא משנה כ"כ, העיקר תפנים את הדיבור וזה יחדש לך הכל.

צריכים לשמוע בלי לתת ביקורת

ועבודת האדם הוא לשמוע להקשיב ולהיכנע בלי לתת ביקורת ולהיות מוכן לשמוע. פעם הלכתי לר' אשר עם מישהו שרציתי שישמע, אבל מיד אמר לי ר' אשר הוא סוגר אותי. דהיינו אני יכול לדבר הדיבורים הכי יפים וברגע שהוא לא רוצה לשמוע אז הוא סוגר גם את המשמיע וכולם מפסידים מזה. מסופר אצל **האמרי חיים זצ"ל** שהיו מגיעים הרבה אנשים בטיש בליל שבת להסתכל. ולפעמים כשהיו מגיעים אנשים שרצו להפריע היה יכול לקום באמצע הטיש ולומר א גיט שבת ולצאת. וככה כולם הלכו אבל החסידים הקרובים ידעו שעוד חמש דקות הוא יוצא בחזרה וינהל טיש כרגיל. והיה אומר אלו שמסתכלים ואומרים ביקורת מפריעים לי.

היוצא לנו שצריכים להגיע כדי לשמוע ולהפנים, אבל אלו שבאים לשמוע ורוצים להחליט האם זה מוצא חן בעינייהם אין לי בעיה לבריאיות, מי שרוצה לשמוע את הדרשות שלי יכול להיכנס לקול הלשון ויש שם מעל חמשת אלפים שיעורים מוקלטים, אבל שתבואו לכאן ואני יתווכח איתכם ולטחון כאן מים אין לי כוח לזה, החידוש יהיה רק כשנותנים הכנעה, וזהו אם שומע תשמע, אם תשמע בישן אז תשמע בחדש תבוא לחידוש. ברגע שאתם עוד לא רוצים לשמוע לא יהיה כאן הפנמה ואז לא תשמע בחדש.

שיעור ג'

יום ב' כ' אדר א'

אדם שמקשיב ולא מפנים נקרא מסיר אזנו משמוע תורה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ויאמר אם שמוע תשמע). דברנו אתמול שיש לשמוע ויש להקשיב להפנים, אדם שרק שמע ולא הפנים זה לא נקרא שמיעה. ועיקר השמיעה הוא לא באוזן אלא בלב שמשם מגיע לאדם התחדשות, וברגע שאדם מבין במה מדובר זה עושה לו משהו, אדם שמקשיב ולא מפנים זה נקרא מסיר אזנו משמוע תורה. החרשים שמעו, לכאורה אם אתה חרש איך יש מציאות לשמוע, אלא חרש הכוונה בלב יתכן שאתה שומע אבל הלב חרש.

צריכים לחפש בכל שיעור איפה אני נמצא שם

אנשים שומעים את השיעור שלי כל בוקר אבל לא מרוכזים כלל, העיקר הוא להפנים ולחפש איפה אני נמצא בתוך השיעור, ובעצם ככה בנוי כל ספרי חסידות שמקשרים את הפרשה אלינו אפילו אחרי כ"כ הרבה שנים, וכל זמן שאדם לא מפנים כלום אז התורה לא יעשה את הפעולה. וברגע שאדם מפנים אפילו שהוא לא זוכר מה דברו בדיוק אבל האותיות כבר עשו את הפעולה שלהם בתוך הלב שלך. וברגע שאדם יגיע לצומת דרכים הדיבורים יעלו מעצמם לזיכרון שלך שיהיה לך לשימוש. ואז כל ספר שרק תפתח יחבר אותך בחזרה לאיפה שהיית לפני זה.

אפילו ששוכחים תורה שום דבר לא הולך לאיבוד

כתוב שתינוק במעי אימו לומד ויודע את כל התורה כולה. ומיד כשנולד שוכח הכל. לכאורה אם הוא ממילא הולך לשכוח הכל בשביל מה הוא לומד את התורה לפני זה. אלא רק ככה אדם יכול לבנות בנין ולחזור ולהגיע לכל התורה כולה. ובלי זה לא היה מקבל שום רשימה כדי לזכור את התורה אחרי זה. אדם שלומד תורה ולפעמים הוא שוכח חלקים, אבל האמת הוא ששום דבר לא הלך לאיבוד והאותיות כבר עשו את שלהם, וכשיצטרך את זה הוא יזכור אותו.

הבא לטהר הוא לטהר ואת הפנימיות שלו

כתוב הבא לטהר מסייעין אותו. הבא לטהר אינו הכוונה אדם שמגיע לטהרה בשביל התואר אלא העיקר הוא לטהר את הלב ואת הפנימיות שלו, ואז הבא לטהר יגיע באמת לפנימיות, ואז בפעם שנייה יהיה לו סיוע מפעם ראשונה, ובפעם שלישית אדם מקבל סיוע משתי פעמים ראשונים. כידוע שספר מאור עינים היה הרבה יותר עבה. ובסוף ימיו כשהביאו לו את ספרו לעבור עליו. אז מה שזכר אמר לא להכניס לספר ומה שלא זכר את זה הוא נתן להכניס לספר. ואמר שזה שכינה מדברת מתוך גרונו.

השכחה הוא היסוד לבנין שאחרי זה

היוצא לנו שאין כזה מושג לשכוח וזה בעצם יסוד ובסיס לתורה שאתה לומד אחרי זה. וכמו כשבונים בנין מכניסים יסודות עמוק לתוך אדמה ורק אז בונים, אותו דבר השכחה לא

שוכחים אלא הם היסוד לבניין שאחרי זה. כתוב בשפ"א ויתן אל משה ככלותו. משה רבינו למד ארבעים יום וכל פעם שכח מיד אחרי זה. ובסוף ארבעים יום הקב"ה נתן לו מתנה את התורה. אבל לכאורה אם בסוף הקב"ה הולך לתת לך מתנה בשביל מה הוא חיכה ארבעים יום ולמה לא נתן לו אותו מיד.

אם משה היה עוזב באמצע לא היה קולט את התורה

אלא אם הוא היה עוזב את ארבעים יום באמצע לא היה לו מציאות לקלוט את התורה, ורק מזה שהוא לא נשבר באמצע מזה הוא זכה לקלוט את התורה, אדם צריך להאמין בתהליך שהשכחה השאיר לו רשימה וככה יש מציאות לקלוט את התורה, ועל ידי שלא נשבר באמצע קיבל את התורה אחרי ארבעים יום, ובלי זה לא היה מגיע כלל לתורה.

שלמה תיקן שילמדו את התורה במשלים

עד עכשיו דברנו שאפילו ששוכחים האותיות ששמעו באותם רגעים נכנס למוח שלך וכבר פעלו מה שצריכים. אבל שלמה המלך ראה שיש לנו ירידת הדורות והאותיות כבר לא פועלים את שלהם, ואז תיקן שיהיה משלים וככה אדם מגיע לתורה. כי רק לשמוע את המילים בלי להפנים זה כלום, ורק על ידי הפנמה אפשר להגיע למשהו וזה על ידי משלים.

שלמה תיקן ידיום לתורה

וכתיב בשלמה המלך ע"ה, איזן וחיקר ותיקן משלים הרבה. ודרשו רבותינו ז"ל שעשה אזנים לתורה, דהיינו ידיות לתורה. כי מתחלה היתה התורה ככפיפה שאין לה אזנים, ככלי שאין לה ידות. ועשה לה אזנים. ובפשטות הכוונה כמו שפירוש רש"י שם, ששלמה המלך תיקן עירובין וידים וגזר על השניות לעריות, שהם גדרים למצוות, שעל ידי כך אוזנין ישראל במצות, כדרך שנוח לאחוז בכלי שיש לו בית יד משאין לו.

משה רבינו שמע את התורה בפעם אחת

בקבלת התורה היה שתי סוגי שמיעה, משה רבינו שמע את כל התורה כולה בפעם אחת אבל הוא קלט אותה, ואז בני ישראל אמרו לו דבר אתה עמנו ונשמעה ואל תדבר עמנו פן נמות, דהיינו יתכן ששמענו משהו אבל לא היה לנו מציאות להפנים את זה, א"כ אנחנו צריכים מישהו שיסביר לנו את זה שנבין את זה כמו שצריך להיות. אבל האמת שזה תלוי באדם עצמו באיזה מצב הוא נמצא ובאיזה ריכוז הוא נמצא באותו רגע ששומע את זה.

בקבלת התורה היו כאלו שהסתכלו על החיצוניות ולא על הפנימיות

הדגל מחנה אפרים אומר וכל העם רואים את הקולות. היו כאלו שהסתכלו על המנורות שהיו שם אבל לא הפנימו שעכשיו זה קבלת התורה, אבל אלו שהיו עסוקים עם החיצוניות ויעמדו מרחוק. ובשביל לקלוט את התורה חייבים להפנים את השמיעה ואז אפשר לקלוט משהו. מסופר בגמרא שרבי פרידא היה לו תלמיד שהסביר לו את הסוגיא ארבע מאות פעם. א"כ בני ישראל אמרו נכון ששמענו את התורה אבל אנחנו צריכים להבין את זה בדרך שלנו.

אצל ר' אשר היו צריכים למחוק הכל

הענין הוא, כי בסיני שמעו מפי הקב"ה, כל התורה כולה בדבור אחד, מה שאין האזון יכול לשמוע. גם בדרך שלנו מי שהגיע לר' אשר בהתחלה לא הבין כלל במה מדובר, אבל הרגישו שיש כאן משהו אבל לא הבינו כלום. והיה אומר שצריכים למחוק את הכל מהעבר, ואז להתחיל מחדש א"ב ואחרי זה קצת חומש ואולי יבינו גם קצת רש"י. בקבלת התורה אדם שהיה עסוק בטבע אז לא היה שייך שיתחבר כלל לתורה, כי אז לא רק שהכניסו אותך שיש הקב"ה בעולם אלא הכניסו לך את כל התורה כולה, שמעו את התורה כולה אבל לא היה מציאות להפנים את זה.

אדם שלא מפנים את הדרך זה סתם דיבורא בעלמא

נמצא, לא היה באפשרי ששמיעה כזאת תעשה רושם בהם. גם מי ששומע את הדרך ולא מפנים אותו הוא יכול לדבר מזה אבל זה סתם דיבורים בעלמא וזה שום דבר. וברגע שאדם ימצא את עצמו שם אז הוא יחיה את זה ג"כ. וברגע שאדם לא מוצא את עצמו שם הוא לא חי שם אלא סתם געפעלאפעלט באמונה. הבעל התניא אמר על הרה"ק רבי זושא זי"ע כשהתחיל ללמוד את העץ חיים ואמר את המילים כשעלה ברצונו הפשוט לברוא העולם, מיד התעלף מרוב שהפנים את המילים. אבל אני אומר ממלא כל עלמין בגוי כל עלמין וזה לא מזיז לי שום דבר. היה חסיד לעכוויטש שהגיע לבקש ברכה מרבו, ושאל אותו על מה, ואמר לו שכל יום אחרי שגומר להניח תפילין של יד הוא כ"כ מפנים את זה שאין לו כוח לשום תפילין של ראש, ומבקש ברכה שיהיה לו כוח גם על זה.

ביקשו ממשח שידבר איתם באופן שיבינו

על כן אמרו דבר אתה עמנו ונשמעה. בכזה צורה אנחנו לא שומעים ולא מבינים את התורה, וממילא ביקשו משה רבינו ידבר איתם, באופן שהשמיעה תשפיע עליהם. אחד יכול לקחת לו הרבה זמן עד שמוצא מישהו שמבין אותו לעומק, כי לא כל אחד יכול לדבר לכל אחד. ולא מכל אחד אני יכול לקבל ממנו, ולמעשה רק משה רבינו היה לו כוח לשמוע את התורה ולקבל אותה. ואכן, רק משה רבינו קיבל כל התורה מסיני. והיינו, שרק משה רבינו היה בכוח לשמוע ולהשיג הדיבור האלוהי הזה.

אדם שיודע שהוא בסיכון יותר ישמע יותר

ולפי הדרך זה תלוי עד כמה אדם מוכן לבטל מעצמו, כי אדם מצד עצמו יש לו התנגדות שזה מגיע מכוח החומרי שלו, הקב"ה שם למשה רבינו במקום של זה לעומת זה של בלעם וממילא לא היה לו מציאות של לא לשמוע, וככל שאדם בסיכון יותר הוא שומע יותר, וככל שאדם מרגיש שהוא יכול להתחמק יותר אז הוא מתחמק יותר, א"כ משה רבינו שהיה ובכל ביתי נאמן הוא ממילא הפנים מיד כל דבר. אבל אדם שלא נמצא שם הוא יכול לשמוע הוראות אבל שום דבר לא יכנס למוח שלו, אבל למשה רבינו שהיה שם כל דבר קטן היה בשבילו ממש.

משה רבינו היה צריך לרדת לבני ישראל כדי להסבירם

א"כ כדי שמשה רבינו יוכל לדבר לבני ישראל היה צריך לרדת להם, וכמו ששלמה המלך הלביש את הכל במשלים. א"כ כל פעם ששומעים או שאתה לא מפנים שום דבר או שאתה הולך לאחד שאתה מבין מה שמדבר ואתה יכול להפנים ממנו לעצמך.

משה רבינו היה יכול לקבל את התורה

ומשום הכי כתוב משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע, רק אצל משה רבינו כתוב קיבל ואצל יהושע כבר לא כתוב כן. כי רק משה רבינו היה יכול לקבל את כל התורה כולה בבת אחת ולהפנים אותה, אבל משה רבינו כשהיה צריך למסור זאת ליהושע לא היה שייך למסור אותו באותו צורה שהוא קיבל אותו והיה צריך להעביר אותו בצורה אחרת לגמרי.

יהושע היה צריך להיות מסירה ולא קבלה

והיינו, שאע"פ שמשה רבינו קיבל התורה בבחינת שמיעה, מ"מ ליהושע לא היה יכול ללמד את מה ששמע בסיני בבחינה כזאת, כיון ששמיעה זאת אין האוזן יכול לשמוע. ולכן אמרו מסרה ליהושע, שלא היה בבחינת שמיעה, אלא **בבחינת מסירה לבד**, ולא קבלה ממש כמשה עצמו. וכן **יהושע לזקנים**, לימד התורה רק בבחינת מסירה. וכן היה בהמשך הדורות, שקבלו התורה רק בבחינת מסירה.

משה רבינו היה חי בעל כרחך אתה חי מהרגע הראשון

ר' אשר קרא לזה בעל כרחך אתה חי, אתה לא צריך לקחת זאת לבד אלא בעל כרחך, טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך, משה רבינו היה חי את הבעל כרחך מהרגע הראשון וממילא היה יכול לקבל אותו בכזה הפשטה בדיבור אחד, אבל אנחנו נדמה לנו שאנו יכולים להסתדר בלי זה, ר' אשר היה אומר שהוא הראשון שיברח מאשר רק תגיד לי מאיזה. דהיינו ברגע שאדם יכול לברוח מזה מיד יברח. העיקר הוא לחיות עם הקב"ה שתולה ארץ על בלימה.

השורש של כל המלחמות תלוי בנו

איתא **בחברותא** (407) אנו עומדים עכשיו במצב מאוד קשה. המלחמה הזו היא לא פשוטה. אמריקה ורוסיה עוד יכולים להיגרר כאן למלחמה ותהיה מלחמת עולם ח"ו. אבל השורש של כל המלחמות תלוי בנו, ואם אנחנו נהיו באחדות לא יהיה שום דבר. ואם אנו נתאחד בכל הכאבים שהיצר הרע מגלגל עלינו, ונדע שזה לא היצר הרע רק הרבשי"ע שולח לנו את המכאובים הללו שיכולים להביא לידי פירוד בכדי שאנו נתחזק ונתגבר. ברגע שמשוה לא מסתדר לך אדם מתחיל להיכנס למחלוקת.

ברגע שעוד עסוקים באינטרסים אן מצב להפנמה

ואח"כ נשאל את השאלה איך אני מחזיק מעמד עם החבר הזה? ומזה אחזה אלוהה, יש מישהו שמאחד אותנו, מזה נגיע אל התכלית. וזה אהבה שאינה תלויה בדבר. אבל כל זמן שאנחנו עוד עסוקים עם אינטרסים אין מצב להפנים את זה, רק אם נחיה בפחד מן המצב שלנו ומהיסוד הרע שלנו, וזה נקרא בעל כרחך אתה חי, וברגע שאדם חי את הפחד שבשנייה אחד יכול להיות כאן אש עצום, ולא נחיה בסיפוק מהדיבורים הנעימים שיש לי עם החבר,

או מהטובה הגדולה שהיה לי ממנו, רק נחיה עם היסוד שלנו ונהיה כגמול עלי אמו. אז, כאשר נגמרים האינטרסים, צומחת אהבה שאינה תלויה בדבר, בבחינת אהבה דוד ויונתן שאינה בטלה לעולם.

אדם שלא מרגיש שזה קשור אליו לא ישתנה שום דבר

מישהו שאל אותי מה יהיה עם המלחמה רוסיה ואוקראינה, עניתי לו שהמלחמה הוא לא שם אלא כאן אצלך. גם רוסיה וגם אמריקה שניהם שונאים אותנו, אמריקה הולכת איתנו כי היא חוששת לאבד את אחיזתה במזרח התיכון ולא בגלל שהיא אוהבת אותנו. וממילא צריכים לבקש ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו, כל זמן שאדם עוד לא מרגיש שזה קשור אליו שום דבר לא ישתנה כאן כלל, כל פחד שיש הוא כדי לעורר אותך להגיע להקב"ה בשבילי נברא העולם, וברגע שאדם ישמע את הייחוד הכל ישתנה, וכמו שרבי שמעון בן יוחאי ראה שאין גשם ואז הבין שחסר כאן יחוד עם הקב"ה, וברגע שעשה את זה התחיל לרדת גשם.

היום השתנה הדורות וצריכים לגשת אחרת לעניין

וזהו הכוונה כאן משה רבינו היה צריך להעביר את התורה ליהושע באופן של בעל כרחך אתה חי, ולא היה שייך לתת לו את זה באופן של קיבל והיה חייב להיות באופן של מסרה. וכן היה בהמשך הדורות, שקבלו התורה רק בבחינת מסירה, וממילא, ירדה התורה כביכול **מדריגה אחר מדריגה. עד בימי שלמה, שירדו המדריגות** מאוד. פעם סטירות עזר לכל אחד היום ניגשים לילדים בצורה יפה ונחמדה. העניין הוא לא שזה נכון וזה לא נכון, אלא השתנה הדורות וצריכים לגשת לכל אחד לצורה האישי שלו.

היום בלי התלבשות אין מציאות לקבל משהו

עד שלא היו יכולים לקבל השכל בלי התלבשות, פעם היה מצב לקבל כל דבר בלי התלבשות היום כבר אין מציאות בלי התלבשות וחייבים לדבר יפה ונחמד. **כמו שהיה בימי משה ויהושע שהיו שומעים התורה כאשר היא בלי לבוש**, ובלי משלים. ואז באמת היה מציאות לתת את התורה כולה בבת אחת. אבל בימיו של שלמה, הוצרך להיות על ידי לבוש. והמוחין שהוא השכל, לא היו יכולין לקבל כי אם על ידי לבוש, כמו על ידי משלים, ואז היו מבינים.

על ידי עצת שלמה המלך ניצל בני ישראל

איתא **בזוה"ק** דבר אחר, עיר קטנה קאי על התורה, ואנשים בה מעט. ולמה היא קטנה, והלא כתיב ארוכה מארץ מדה. אלא, משום שמועטים הם האנשים העוסקים בה. ובא אליה מלך גדול וסבב, זה סם המוות שסיבב את התורה כדי לאחוז בה. ומצא בה איש מסכן זה דוד. וחכם זה שלמה המלך ע"ה, שתיקן נר להתורה, והאיר לה בהארה במשליו וספריו, ומילט את העיר ההוא בחכמתו, מידם של האפיקורסים והמינים, ע"י שהתקין אזנים לתורה. שלמדנו, עד שלא הגיע שלמה, היתה התורה ככלי שאין לה אזנים, ומי שהתקרב אליה נשרף, כיון שהגיע שלמה והתקין לה אזנים, נצלו בני העולם בעצתו.

מי שלא מבין כלום צריכים להראות לו תמונות וציורים

א"כ אדם שלא נכנס לעומק של כל דבר אז הוא חייב משלים, וככל שאדם נכנס יותר לעומק הוא יכול בפחות משלים, וגם היום זה ככה, מי שלא מבין משהו מראים לו את זה עם ציורים ותמונות ואז אלו הוא יבין משהו, וברגע שאדם חוזר על זה ועושה חזרה זה נהיה חלק ממנו, ואז אדם מבין את זה ונהיה מחובר לזה.

נמצא, שעשה אזנים לתורה. שלמה המלך עשה אזנים לתורה, היות שלא שמעו את זה בבחינה שמיעה. **שיוכלו לשמוע ולהבין. על ידי שתיקן משלים הרבה, והלביש החכמה בלבושין.**

שמיעה תלוי בזיכוך בני ישראל

ביאור הדברים, ענין השמיעה תלוי בזיכוך של בני ישראל, כמבואר בתחילת המאמר. ובתחילה היה הזיכוך גדול מאוד, וכל אחד זכה לבחינת שמיעה, להרגיש בלבו קדושת התורה במוחש. אבל במשך הדורות נתגשמו ישראל יותר, עד שלא היה בהם יותר מי שיוזכה לבחינת שמיעה, ואף אם בשכלם היו מבינים התורה, אבל בלבם היו רחוקים מזה. עד שבא שלמה המלך ותיקן אזנים חדשים לתורה, היינו, שחידש אופן חדש של שמיעה, שכל ישראל יהיו יכולים להשיגו, והוא המשל, שע"י המשל אפשר שוב לזכות לבחינת שמיעה. כי בחינת שמיעה היא שמיעת הלב וקבלת הוראת דרך והתפעלות מהתורה.

וההבדל בין הבנה בלי משל להבנה בדרך משל, שמי שמשיג עצמיות הדבר אינו צריך משל, ורק מי שאין בכוחו להשיג עצמיות הדבר, מלמדים אותו בדרך משל.

חזקא על ידי דברים מנוגדים מגיעים להקב"ה

וביאור ענין ההתקרבות לאלוקות בדרך של משל. הוא ההתקרבות לאלוקות דרך דברים שנראה כמו שאין להם שייכות לאלוקות, אדמך אכנך ולא ידעתיך הנך אחד בכל הדמיונות, ואף נראים כמנוגדים לאלוקות, אבל אם זה מביא אותך להקב"ה אז אין דרך אחרת רק ככה, ובעצם הדמיון הוא אמת לאמיתו. המציאות של העולם הזה הוא באמת דמיון, כי בעשן תכלה כי תעבור ממשלת זדון מן הארץ, ובסוף לא יישאר מזה שום דבר והכל כחרס הנשבר, והתורה שאתה חי שזה דמיון זה אמת לאמיתו, ועל ידי משל אדם יכול להגיע לתורה שהוא חלק אלוקי ממעל וזה אמת לאמיתו.

שיעור ד'

יום ג' כא' אדר א'

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ויאמר אם שמוע תשמע). ויאמר אם שמוע תשמע לקול ד' אלקיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצוותיו ושמרת כל חוקיו כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך כי אני ד' רופאיך. ודרשו רבותינו ז"ל אם שמוע בישן תשמע בחדש.

יש שמיעה באוזן, במוח, ובלב

דברנו שיש כמה סוגי שמיעה, יש מצב לשמוע אבל זה נכנס מצד אחד ויוצא מצד שני. יש שמיעה שהאוזן שומע, ויש שמיעה שהמוח שומע, ויש שמיעה שהלב שומע. יש שמיעה גשמיות, ויש שמיעה רוחניות שזה השכל, אבל זה לא מספיק כי צריכים שהלב יתפעל מזה. לכן התפלל שלמה המלך ע"ה ונתת לעבדך לב שומע. דהיינו מסיר אזנו משמוע תורה, היינו הוא שומע את התורה אבל הלב אינו מתפעל מזה. וכדי שאדם ישתנה לגמרי לא מספיק שהוא שומע ומבין אלא הוא צריך למצוא את עצמו בתוך התורה.

רק על ידי אותיות התורה אפשר להתקרב להקב"ה

ואיך אדם יכול להגיע למצב שהלב שלו יתפעל מהתורה, זה אך ורק על ידי אותיות התורה שזה החיבור הכי קרוב להקב"ה, בדבר ד' שמים נעשו והחכמה מאין תמצא, וחכמה זה נקודה שזה אות יו"ד שמשם יורד כל אותיות התורה, ואדם שחי ככה תמיד יישאר לו רשימה לאחרי זה, וככה אדם יכול לקבל נקודות חדשים. א"כ אדם אפילו שמבין לא מספיק עד שזה ייכנס ללב שלו, וצריכים לחזור על זה הרבה פעמים, ואינו דומה מי שחוזר מאה פעמים למי שחוזר מאה ואחת פעמים. כל פעם שחוזר כל פעם שמטהר עושה עוד רשימה ועוד רשימה לאחרי זה.

משה רבינו היה מזוכך וממילא שמע בבת אחת

עד שבא משה רבינו שהוא היה יכול לשמוע מה שאין האוזן יכול לשמוע, והיה לו מציאות לשמוע את עשרת הדברות בבת אחת, והסברנו קודם שלא מספיק שהאוזן שומע אלא צריכים גם שהמוח יבין את זה עד שזה יגיע ללב, אבל משה רבינו שהיה כ"כ מזוכך כמו שכתוב כשנולד שאז נתמלא הבית באור, ממילא הוא היה יכול לשמוע כל התורה כולה בבת אחת, אבל מישוהו אחר שלא נמצא בכזה זיכוכ לא יכול לשמוע כזה דבר.

יש מצב של משה, יהושע, ובני ישראל

ואז הגיעו בני ישראל ואמרו דבר אתה עמנו ונשמעה, דהיינו שמענו דברות קודש מהקב"ה אבל לא היה לנו מציאות להפנים אותם, וממילא דבר אתה עמנו ואז נוכל להבין ולהפנים את הדיבורים עד הלב. וזהו הכוונה משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע, יהושע לא היה לו מציאות לקבל את התורה כמו שמשה רבינו קיבל אותה בבת אחת כי הוא לא היה כזה מזוכך כמו משה רבינו. אבל היום גם זה כבר לא עובד ואנו צריכים כבר משלים כדי להבין מה הקב"ה רוצה מאתנו.

אדם שמזוכך יכול לשמוע הרבה יותר

היוצא לנו השמיעה תלוי בזיכוכך שלך עד כמה אתה מזוכך, אדם שמזוכך יכול לשמוע הרבה יותר, אדם שפחות מזוכך שומע פחות. משה רבינו היה כזה מזוכך שמיד היה יכול לשמוע את כל המילים להבין אותם מיד ויעשו מיד את הפעולות שלהם על הלב שלו. ובימי יהושע שגם היו מזוככים ג"כ שמעו את כל המילים בבת אחת והיו יכולים מיד להפנים את זה ללב, ובימי שלמה כבר הלכו עם מהלך של משלים.

יש חכמה תתאה ויש חכמה עילאה

משל מצד אחד נראה כמו גשמי ומנוגד לאלוקות, אבל עבודת האדם הוא להבין שזה לא יותר ממשל כדי להגיע לנמשל שזה הקב"ה, היום קוראים לזה רעשי רקע, וכדי שיהא קל לאדם להפנים מה שהוא שומע עושים את המשלים ומשם מגיעים להקב"ה. יש חכמה תתאה וחכמה עילאה, חכמה תתאה הוא משלים וחכמה עילאה הוא על ידי אותיות. ובפרשת בראשית איתא: **חכמה תתאה חכמת שלמה, דהיינו בחינת אדנ"י הנ"ל, שהוא אלקותו יתברך שירד ונשתלשל למטה ומלובש בכל דבר שמלא כל הארץ כבודו. וכשעושה כל מעשיו לשם שמים, הוא מקרב כל ענייני העולם, שהוא חכמה תתאה, אל החכמה עילאה שהוא הבורא יתברך המהווה כל העולמות.** דהיינו לחיות שכל מוגבל מגיע לאינו מוגבל.

אדם שלא מסתדר לו כי הוא נמצא בחכמה תתאה

והנה, כל העולם כולו נברא באותיות, כדי שאדם יבין ויפנים חייבים את המשלים של שלמה המלך, עבודת האדם שצריכים לעשות הוא לדעת שהמשל מגיע מאינו נמשל, התורה שהוא אותיות הוא ג"כ משל הקדמוני, א"כ כל דבר שאתה לא מבין איזה טובה שיש שם הוא ג"כ טוב כי גם הרע מגיע מטוב, בשבילי הוא כרגע רע אבל אצל הקב"ה הוא טוב, אלוקים עשה את האדם ישר, כל דבר שהקב"ה ברא בעולם הוא ישר ויש בזה טובה לך, אלא והמה בקשו חשבונות רבים אדם מתחיל להבין אותו בחכמה תתאה, הבעיה הוא שזה לא מסתדר לו, אבל האי סדר שיש לו הוא כי הוא לא חי שזה הקב"ה ולא חי שהחכמה תתאה מגיע מחכמה עילאה, ועבודה שלנו הוא לא להיות צודק אלא חכם, וכמו שאיתא **בפרי הארץ כל זמן שמצטער מן הירידה והשפלות שירד לשם אז לא הגיע עוד לשום נקודה של חכמה.**

צריכים להבין ואח"כ לא להבין

חכמה הוא מאין תמצא, שם לאו כל מוחא סביל דא, לית מחשבה תפיסה ביה כלל, אנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעה, אנת הוא מבין ולא בבינה, אנחנו יותר לא מבינים ממה שאנחנו מבינים, כי הקב"ה הוא אינו גוף ולא משיגי הגוף, ורק אדם יכול להאמין, אבל קודם צריכים לתת לו משהו שהוא מבין, משה רבינו הלך עם האותיות ושלמה המלך הלך עם משלים, אבל בסופו של דבר גם האותיות וגם המשלים הוא כדי לבטל מה שאתה מבין, עדות ד' נאמנה מחכימת פתי, דהיינו בעצם אתה מבין אבל התכלית שלך הוא להיות פתי ולא להבין שום דבר.

מי דואג לחכמים

מישהו שאל את **האמרי חיים זצ"ל** שכתוב שומר פתאים ד', דהיינו שהקב"ה שומר רק על הטיפשים, ומי ישמור על החכמים. ענה לו האמרי חיים אתה מסודר כבר, כי אתה דואג

לחכמים. אדם צריך לדעת ברגע שהוא פתי אז הקב"ה ישמור עליו. עדות ד' נאמנה מחכימת פתי.

יש אותיות רגילות וסופיות

והנה, כל העולם כולו נברא באותיות. וכיון שהבריאה היה ע"י אותיות, והכלל שכוח הפועל בנפעל, הפועל הוא הקב"ה שהוא הבורא, הנפעל הם האדם שהם הנברא. א"כ חיות כל העולם הוא מהאותיות. כדכתיב ואתה מחיה את כולם. אתה הוא אותיות א"ת ה'. א"ת הם כ"ב אותיות התורה שיש לנו, וה' הוא אותיות סופיות שיש שהם מנצפ"ך. לכאורה מהו ההבדל בין זה לזה. אלא והרמז בזה, את' הם כ"ב אותיות מאל"ף ועד תי"ו, וה' הם ה' אותיות הסופיות מנצפ"ך. כלומר, שכ"ב האותיות וה' אותיות מנצפ"ך מחיה את כולם, הוא החיות של כל דבר. וברגע שהקב"ה לוקח משם את החיות הכל חוזר לתוהו ובוהו.

כשהכלי נשבר הכוונה שהקב"ה לקח את החיות משם

הבעש"ט הק' אמר כשכלי נשבר הכוונה הוא לא שהכלי נשבר, אלא הקב"ה לקח משם את האותיות המחיה אותם וממילא נשברו, כי ברגע שהאותיות הגיעו לתיקון שלהם ממילא הלכו משם ואז אין כלי יותר. וברגע שהדבר קיים יש שם חיות מהקב"ה. והוא גם כן מאמר בדבר ד' שמים נעשו. שעשיית השמים היה על ידי דבר ד', הם האותיות. הבעל התניא מסביר בשם המגיד ממעזריטש ז"ע שהקב"ה לא ברא את שמים וארץ פעם אחד והלך, אלא כל רגע ורגע הקב"ה בורא אותו מחדש, לעולם ד' דברך ניצב בשמים, המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, בכל רגע מחדשים את האותיות שמחיה את העולם. ואם ח"ו החיות נפסק אפילו לשנייה אחד הכל חוזר לתוהו ובוהו.

צריכים להתאים את האורות לכלים

ובפרשת חיי שרה איתא: נודע, כי כל בריאות העולמות היה על ידי אותיות התורה, כמו שכתוב ואהיה אצלו אמון. והוא, שהשי"ת צמצם את עצמו כביכול בהאותיות, כשיעור מה שהעולמות היו יכולין לסבול אורו וחיותו הנשפע מאלוקותו. אם יש אור מדי הרבה הכלים נשברים, ואם יש קצת אור העולם מתגשם לגמרי. והיה צריך להתאים את האור לכלי. ומשום הכי ברא הקב"ה את העולם באות ב' ולא באות אל"ף, כי אות אל"ף הוא כזה קרוב לאין סוף שהעולם לא יכול לסבול את האור הגדול הזה, משא"כ אות ב' הוא קצת רחוק מהאין סוף ובזה אפשרי לברוא את העולם.

הנקודה הראשונה הוא אות יו"ד

מסוד אות א', שהוא בחינת תורה שבאצילות, ולא היו יכולין העולמות לקבלו עבור גודל הבהירות שהוא ממש אלקותו. ועל כן צמצם השי"ת אלקותו עם אות א', באות ב', שבו היא פתיחת התורה. שבי"ת הוא לשון צמצום כנודע. על שם שבאות זה צמצם את עצמו כביכול, כשיעור מה שהעולמות והנבראים יכולין לקבל אור חיותו יתברך. ואחר כך כבר היה יכול להכניס בתוך כל מילה את אות אל"ף. ואחר זה צמצם את עצמו כביכול עם אות א' ואת ב', באות ג', וכן מאות לאות היה צמצום. וכל מה שקרוב יותר אל אות א', גדול גם כן בהירתו, והוא במדרגה ועילוי ודקות הרוחניות יותר, עד שבהשתלשלות האותיות מאות לאות ומעולם לעולם, עד אות ת', שהוא סוף המדרגה, מקום הבחירה טוב ורע, תי"ו תחיה, תי"ו תמות. הנקודה הראשונה היה אות יו"ד שזה חכמה, כל אות מתחיל עם אות יו"ד.

האותיות הסופיות הם הצמצום

ומה ההבדל בין אותיות רגילות לאותיות סופיות, אלא מאי עד תי' הם רחמים והאותיות סופיות הם צמצום. אבל לכאורה אם דרכו של טוב להיטיב אי"כ למה היה צריך לצמצם כלל, כי הרי דרכו של הטוב להיטיב כמה שיותר ולמה כאן השתמש עם כאלו אותיות. דהנה, הקב"ה ברא את העולם כדי להיטיב לברואיו. ואם כן, נמצא לכאורה, שהיה מהראוי שימצא תמיד טובו בעולם בל יחסר תמיד. כי זהו רצונו מקודם. אי"כ למה הקב"ה מצמצם כלל.

כשיש מדי הרבה אור לוקחים לעצמם

אלא בעת בריאת העולם כבר היה מושג של שבירת הכלים, כי ברגע שיש מדי הרבה טוב אז וישמן ישורון ויבעט ואז אדם לוקח את זה למקומות לא טובים. הפרי הארץ אומר לפעמים יש אדם שיש לו חכמתו מרובה ממעשיו דהיינו שיש לו הרבה יותר אור מכלים, כזה אחד בסוף הופכת על פניו, ובסוף עוד יצרו גדול הימנה ולא יכול כלום. וכדי שאדם יוכל לקבל שפע, אז ככל שעושה כלי יותר חזק יקבל הרבה יותר שפע.

רק על ידי הכנעה לא יהיה שבירת הכלים

ואיך עושים שהכלי לא יישבר כלל, זה נקרא הכנעה, וזה על ידי שהקב"ה מצמצם לך את השפע ואדם לא נשבר באותו רגע, ולא נכנסים לסערות רגשיות כי אתה יודע שזה המהלך שהקב"ה יביא לך עוד שפע, אדם שמקבל כל הזמן שפע יהיה שבירת הכלים, ואי"כ צריכים לקבל קצת ועוד קצת, וכמו אדם שמרים משקולות אין מציאות להרים אותם בבת אחת, אלא כל פעם קצת ועוד קצת, מתחילים בעשרים קילו ועוברים לארבעים קילו וכן הלאה, ובזה הוא מחזק את הגוף ואת הכלי כדי שיוכל להרים הרבה יותר.

ללמד לילד דברים שקשה לו יגרום לו לפגיעה

אותו דבר בעבודת השם יתברך, בהתחלה אדם מתפעל מאי ואח"כ מבי' ואח"כ מגי' וכן הלאה. אבל אם אתה מלמד את הילד דברים של גדולים אח"כ קשה לו עם השכל שלו שנהיה משובש מזה. וזה נקרא טראומה, פגיעה, דהיינו אתה מכניס לאדם כל מיני דברים שאין הכלי יכול לשאת אותם זה משבש אותו.

כל צמצום מגיע לפרסום

אך, צפה הקב"ה, שאילו יהא כן, שיהא רק טוב בלי שום חיסרון, היו מתרחקין מעבודתו. הרי הקב"ה ברא את העולם כדי לראותו, עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, אבל בסוף אומר הקב"ה אני נותן לכם כ"כ הרבה ובסוף אתם עוד הולכים לעבוד ע"ז, כדכתיב וכסף הרבתי להם וזהב עשו לבעל, מרוב טוב שהשפיע להם. דהיינו כל צמצום מגיע בשביל פרסום, נכון מצד אחד הקב"ה מצמצם אבל התכלית הוא לא הצמצום אלא כדי לפרסם אחרי זה שהקב"ה הוא זה שנותן. אבל בלי צמצום אז לא יהיה פרסום, כי אז יהיה ויגבה לבו בדרכי ד', וברגע שאדם מגיע לגאווה שם מתחיל כל הצרות.

הסילוק הוא כדי לחלק את הכלי

לכן עשה הקב"ה, שיתצמצם הטוב, ויתעכב שפעו לפעמים, אבל זה לא בשביל לקחת ממך אלא כדי לתת לך עוד אורות, וכדי לתת לך עוד אני חייב לחזק את הכלים שלך, מדי הרבה טוב לא טוב, ומדי קצת אז אדם לא ישמע את הקב"ה כלל, א"כ על ידי הכנעה אדם מתקן את הכלי שלו, ואז יש מצב לקבל עוד אורות, וזה רצוא ושוב מטי ולא מטי, הקב"ה נותן אבל הוא לא יכול לתת לך כי יהיה שבירת הכלים, א"כ הסילוק הוא כדי לחזק את הכלי שלא יישבר כלל, וכמו אדם שלומד למבחן המון שעות, אבל אם הוא לא ילך לישון למחרת הוא לא ידע שום דבר, דהיינו צריכים לדאוג שגם הכלי שזה הגוף יקבל את שלו. א"כ כל פעם שיש הסתלקות המוחין הוא כדי שנוכל לתת לך אחרי זה עוד מוחין, וכדי שישבו אליו.

המחשבות הוא להגיע לעצת ד'

וזהו הענין של ב' מיני האותיות, דהנה, הכ"ב אותיות, בהם ברא הקב"ה את עולמו, והם חיות העולמות כולם. זה מצב הישר של הקב"ה. הבעיה הוא איפה שזה לא מסתדר לך, ואז נהיה רבות מחשבות בלב איש והמה בקשו חשבונות רבים. ברגע שנכנס לך האותיות מנצפ"ך שם זה החשבונות רבים. הרבות מחשבות הוא לא בשביל שיהיה מצב של רבות מחשבות, אלא בשביל שאתה תגיע לעצת ד' היא תקום. וברגע שאדם נכנס לבלבל אז אמר ר' אשר לך דומיה תהילה. באותם רגעים עדיף לך לא לחשוב ולתת הכנעה, כי כרגע מסדרים לך את האותיות מחדש.

חייבים לתת לילד גבולות

ואלמלא היו רק האותיות הללו, היה הטוב נשפע בלא מעכב, וממילא, היה מן הנמנע לקבל כלל, מטעם האמור, שעל ידי הטוב לבד יכולין להתרחק מעבודתו ית'. והיה יכול להיות מצב של שבירת הכלים. לכן באו האותיות מנצפ"ך, שהם הנותנים שיעור ומגבילין השפע. נכון שעושים לך צמצום אבל רק ככה יש לנו קיום בעולם הזה. וזהו מ"ן צפ"ך. בשביל שצפה הקב"ה, שאי אפשר ליהנות מטובו הגדול, ואסור לנו לקבל כל הזמן, ילד שמקבל כל הזמן זה לא טוב, וברגע שאין לילד גבולות אז ד' ישמור, ונותנים לו את הגבולות לא בשביל להגביל אותו אלא בשביל לבנות אותו ואת האישיות שלו. שלא יחטאו, כי אדם שלא נכנס למצב של גבולות לא רק שלא יקבל את הטוב אלא זה גם ישבש אותו. ואז ערבב והגביל השפע כמבואר למעלה. והצמצום הוא בשביל לבנות אותו ולא לשבור אותו.

אדם שחי שזה פרסום אפשר להביא לו עוד

איתא בפרשת חיי שרה: ונדע, שהתורה נבנית מעשרים ושבעה אותיות התורה, אך עשרים ושתיים הם רחמים גמורים, וחמשה אותיות הכפולים מנצפ"ך, הן אותן הגבורות, ומהם באים הדינים, ומי שמדבק את עצמו באין סוף ב"ה על ידי התורה, הוא כוללן בעשרים ושתיים אותיות הרחמים, כי מן התורה חד בתרי בטל ונמתקין הגבורות. וברגע שאדם מאמין שזה לא צמצום אלא פרסום בזה הוא מחזק את האותיות ואת הכלי שלו, ואז יש מצב להביא לך עוד. אדם צריך לדעת שהמציאות זה הקב"ה והוא צמצם את עצמו בתוך אותיות התורה, ואת הא"ב צמצמו בתוך אותיות סופיות שהם מנצפ"ך, א"כ כל פעם שיש לאדם צמצום והגבלה אז הוא יודע מה מחיה את הצמצום, זה הבלתי מוגבל. וברגע שאדם מחזיר כל דבר להקב"ה זה נקרא חד בתרי בטל.

צריכים להיות חכם ולא צודק

שמעתי בשם **רבי שמשון רפאל הירש זצ"ל**, שאמר שכתוב אחרי רבים להטות. אבל אין טוב מוחלט, רק בעולם הבא שם יש רק טוב וכאן יש טוב ורע, אלא ברגע שמבטלים את הרע לטוב זה נקרא ביטול ברוב, דהיינו ברגע שההסתכלות שלך הוא טוב אז הרע ג"כ נהיה טוב. בכל דבר יש רע אלא אחרי רבים להטות. וברגע שאדם נכנס לעצבים זה מגיע מלא נודע, וברגע שאדם מגיע לשם ולא יודע מה יהיה ורוצה לדעת ובצדק, אבל צריכים להיות חכם שהקב"ה הביא את זה כדי לתת לנו, עכשיו עברנו את הקורונה הרבה זמן וכל יום היה לא נודע מחדש, אבל הלא נודע בא לחזק את האמונה שלי, ולחזק את הקשר בין הבלתי מוגבל למוגבל, א"כ הגבול מגיע לחזק אותך שתוכל לקבל עוד אורות חדשים.

במצב של אין כניסה צריכים לשתוק להבליג

ר' אשר היה אומר שתיקה שתיקה מעבירין את רוע הגזירה. באותו רגע שאדם רואה את עצמו ברע תמיד לך שאתה נמצא באין כניסה, אבל צריכים אז לשתוק להבליג ולהפנים. וצריכים אז הרבה סבלנות, לך דומיה תהילה, אני יודע שנתתי לי את הצמצום בשביל פרסום, כגודל הצמצום כך גודל הפרסום, וברגע שאדם חי אתו ככה זה נקרא המתקת דינים בשורשם, ובזה מחזירים כל דבר להקב"ה. וברגע שאדם רוצה להבין ומתעקש על זה הוא יסתבך עוד יותר, וצריכים לסגור את המוח ולהגיע לאמונה, חבוקה ודבוקה עד יעבור זעם, ובזה אדם בונה את המוחין מחדש.

כשלוקחים לך הידיעות הוא בשביל לתת לך

היוצא לנו שלמה המלך עשה משלים כדי שיבינו, אבל תכלית הידיעה לדעת שאינו יודע, כי ברגע שאני יודע אז אדם ישבש את העניינים עוד יותר, אלא צריכים לתת לך את הידיעות ופתאום לוקחים לך את הידיעות, אבל זה לא בשביל לקחת ממך אלא בשביל לתת לך עוד יותר.

עמלק רצה להכניס אותנו למצב טריגר

וזה העניין של עמלק, שזה ספק, ואז אדם נכנס לטריגר ואז חוגגים על חשבונך. במגילה כתוב ומחר אעשה כדבר המלך. מסבירים שעניין מחר הוא מצב שאדם לא יודע מה לעשות, כל בוקר אומרים מודה אני לפניך, אדם יכול לתכנן עד מחר אבל תכלית הקב"ה מנהל לך את העסק, וזה כל ההנהגה הישראלית שאדם צריך לדעת שיש השגחה פרטית והוא מנהל הכל. ואדם צריך לדעת שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם אי אפשר להתקיים ולעמוד לפניך אפילו שעה אחת. וכן כל התפילה שאנו מתפללים הוא סביב השגחה פרטית.

מחר הוא מצב של לא נודע

א"כ מחר הוא מצב של לא נודע, ודווקא שם הוא הכוח של עמלק, כי ברגע שלא יודעים מה הולך להיות אדם נכנס לייאוש ועצבים שזה עבודה זרה, א"כ אמרה אסתר שלא מספיק לנו להרוג את המן, כי היטלר כבר מזמן מת אבל מה שהוא פעל בעולם עדיין קיים וזה נמצא, וממילא צריכים לכרות לגמרי את כל הכוח של עמלק, עמלק הכניס שלא יהיה בתורה הכרעה וממילא אדם יסתובב מבלבל ואז הוא תופס אותו אצלו.

לעתיד לבוא יכירו את הקב"ה גם בספק

אבל לעתיד לבוא אז יהיה ומלאה הארץ דעה את ד' ויהיה מצב להכיר את הקב"ה גם בספק, ודווקא מהספק אפשר לראות את הקב"ה יותר מהמצב הברור, מרחוק ד' נראה לי ככל שאני בספק יותר אני רואה את הקב"ה הרבה יותר. **הפרי הארץ** אומר אדם שרוצה לראות רחוק אז הוא מכסה עין אחד ואז הוא רואה הרבה יותר רחוק.

בספיקות אפשר לראות את הקב"ה הרבה יותר

א"כ כל פעם שאדם מגיע לספק תדע שאפשר לראות עכשיו את הקב"ה הרבה יותר ממצב וודאות, וממילא ביקשה אסתר ומחר אעשה כדבר המלך, דהיינו אפילו שזה מצב של מחר ואני לא יודע מה יהיה, אבל אעשה כדבר המלך אני רוצה לראות את המלך בכל דבר.

שיעור ה'

יום ד' כב' אדר א'

הקב"ה הוא המציאות והעולם זה הדמיון

איתא במאור עינים (המשך ד"ה ויאמר אם שמוע תשמע). דברנו ואתה מחיה את כולם החיות של הקב"ה מחיה כל דבר, וברגע שזה מסתלק משם לא נשאר שם שום דבר, כל המציאות בעולם זה הקב"ה ומה שאתה חושב שאתה משהו זה דמיון, ומה שאתה חושב על הקב"ה ועל האותיות שהם הדמיון זהו המציאות האמיתי. האותיות אפשר לייחס אותם להקב"ה, כי החכמה מאין תמצא, הגילוי הראשון מאין סוף זה באותיות, חכמה זה אות יו"ד, כל האותיות מתחילים מאות יו"ד ומשם ממשיכים את כל האותיות.

אדם שתופס את המהלך לא צריך לעבור את העצמות

דברנו אתמול ואתה מחיה את כולם, ואתה הוא אותיות א"ת, וגם ה' הולך על האותיות הסופיות שהם מנצפ"ך, שהם מגבילות את האותיות של רחמים, כל דבר בעולם הולך רצוא ושוב מטי ולא מטי. כי ברגע שהיה לנו כזה שפע גדול אז היינו מתבטלים להקב"ה, או שהיה לנו מציאות של וישמן ישורון ויבעט. וגם תענוג תמידי אינו תענוג, שכר ועונש. עבודת האדם הוא לזהות שכל צמצום בא לפרסום. לא בשביל לקחת ממך אלא בשביל לתת לך. וככל שאדם תופס את המהלך יותר מהר לא יצטרך לעבור את הצמצום כ"כ. הצמצום הוא רק תזכורת שלא תשכח את הקב"ה.

רק בכאב אפשר לזכור את הקב"ה

והדרך היחידי שאדם זוכר שהוא חסר אוניס וחייב את הקב"ה, זה רק מן המיצר דווקא מתוך הכאב, אבל הכאב יכול להיות רק במחשבה ויכול להיות רק בדיבור שאדם רוצה לדבר משהו ולא יכול, או יכול להיות במעשה, וזה כבר תלוי באדם בעצמו שבעצם יצא מהמסלול ותלוי מתי הוא תופס את עצמו לחזור למסלול. וברגע שאדם שומע את המציאות לסיבה אז אין שום סיבה בעולם שהסיבה עדיין תהיה. וזה נקרא המתקת דינים בשורשם.

הקב"ה שולח לנו תזכורת כל הזמן

כידוע הסיפור אצל הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוז זי"ע שפעם אחת נשבר כוס זכוכית בביתו, ונהיה כולו סוער מזה. שאלו אותו מה קרה הרי זה רק כוס ולא יותר מזה. וענה שאם אני לא ישמע את הקב"ה עכשיו בסוף ישברו לי את העצמות. אדם צריך לחיות את הסכנה כל הזמן שבלי עזר אלוקי ממעל אי אפשר כלום. אדם צריך לדעת שהקב"ה לא רק שולח לו תזכורת אלא עוזרו ג"כ.

להיות שמח ועצוב תלוי בך

וגם הסברנו אתמול שאותיות מנצפ"ך הם דינים על הרחמים. אבל זה גם מלשון צופה, דהיינו הסתכלות שזה תלוי איך אדם מסתכל על כל דבר. ר' אשר היה אומר שיש שתי אנשים שנמצאים בבית חולים עם אותו מחלה עם אותו מצב, אחד עצוב והשני שמח. ההבדל ביניהם הוא ההסתכלות שלהם על כל דבר, רק אחד חי שזה לא מציאות אלא סיבה, כי כל מחלה

הוא אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ד' רופאיך, אם שמוע תשמע אם אתה תשמע שכל דבר שקורה בעולם שזה קשור לך, אז כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך כי אני ד' רופאיך. כי כל המצרים זה הכחשה בהשגחה פרטית, וברגע שאדם שומע שכל דבר זה השגחה פרטית והוא מאת הקב"ה ומדברים אליך, אז לא תצטרך את המנצפ"ך.

כשיש מצב של מנצפ"ך צריכים להגיע לאימרא

ועוד הוא מסביר שמנצפ"ך הוא מלשון אימרא שהוא לשון חיבור, כי הקצה של שתי בגדים איפה שמחברים אותם נקרא אימרא. אי"כ המצב של דינים או רחמים תלוי בהסתכלות שלך על כל דבר, כי ברגע שאדם שומע שזה לא מציאות אלא סיבה אז מיד הפכתי את המציאות לסיבה עד המסובב כל הסיבות עד אין סוף ב"ה, ואז אין שום סיבה למה הסיבה עדיין תהיה בעולם, ר' אשר היה אומר אני נופל ואתם נופלים, רק ההבדל הוא מתי אתה קמים משם. עבודת האדם הוא לראות שכל דבר זה השגחה פרטית.

כשלא חיים עם הקב"ה מיד נופלים

הפרי הארץ אומר שכל זמן שאדם חי ונמצא עם הקב"ה אין מציאות שיפול, וברגע שאדם שוכח את הקב"ה מיד הוא נופל, וחולשתו תהיה בפנות אל מדעתו בפניות המדומים והנבזה בעיני אלקים ואדם השלם, ואפילו החסיד שבחסדים כשמפנה מחשבתו ואין דביקות כראוי היחוס ההוא שבינו ובין הבורא ית' אינו מאיר בכוח הראשון. והרשות נתונה אם ירצה להרגיל את עצמו תמיד לחזק הדביקות ההוא יהיה מוסיף והולך בעזרתו ית' ואם ח"ו להיפך שיחלוש הדביקות הנ"ל פותחין לו עד שח"ו יפסיק לגמרי. והכל תלוי באדם בעצמו. האם לראות את הקב"ה או לא.

אם לא חיים עם הקב"ה מיד יהיה חטאתי ומכאובי

ומפני כך היו מקפידין החסידים הראשונים על השעות שהיו בטלים מלחשוב בו ית', והזהיר בתורתו אל תפנו אל האלילים ופירוש רז"ל אל תפנו אל מדעתכם, ודוד אמר שויתי ד' לנגדי תמיד. דהיינו אדם צריך לדעת ברגע שהוא לא חי אחד עם הקב"ה מיד יהיה חטאתי נגדי תמיד. אבל אדם צריך לדעת שחטאתי ומכאובי באים כדי לחזק את שויתי ד' לנגדי תמיד.

לפי הדביקות שלך ככה יהיה השגחה שלך

וכן מצינו בהשגחת השי"ת שהאמונה העיקרית כי השי"ת משגיח בכל רגע על כל פרטי קטן וגדול כי אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אא"כ מכריזין עליו מלמעלה. כמבואר פעמים רבות בתורה ובכל זאת ראינו לפעמים כמקרה כסיל כן מקרה החכם. ואמתות הענין שהשגחת השי"ת הוא על דרך דביקות השכל שיש בינינו ובין השי"ת וכפי שיעור דביקותו בו ית' כן שיעור ההשגחה עליו. כי מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר. מי שלא יסור שכלו ודביקותו ממנו ית' תמיד כן יהיה שפע השגחתו ית' בו מיד, ומי אשר יפנה מחשבתו לפרקים באותו פרק תמעט השגחתו מאתו ית', אבל ברור שישאר רשימה לאחרי זה.

לא נותנים הנחות לאף אחד

והנה כל מי שימצאוהו מקרה בלתי טוב מפגעי הזמן השם יצילנו והוא משלימי הדעת והוא נקרא העובד הגדול, בוודאי לא תמצאוהו לא נותנים הנחות לאף אחד, כי אם בעת השכחה והפסק הדביקות וכמו שמצינו בדוד המלך ע"ה, ולפי ערך השכחה ופחיתות ואריכות זמנה ח"ו תהיה ערך מקרה ההוא הרחמן יצילנו. וממשיך שהדרך להחזיק מעמד הוא רק על ידי אחדות. והכל תלוי איך אתה חי עם הקב"ה.

אפילו שזו לך שיערה מיד חוזרים להקב"ה

א"כ אפילו שעכשיו הוא מצב של מנצפ"ך ויש עכשיו דינים אבל זה תלוי בצופים, תלוי בהסתכלות שלך על כל דבר, ומי שיבין זה, שמה שנתמעט אצלו הטוב, הוא בשביל שישב אל ד', שזהו עניין למודי ד'. אז, כשמבין ושב לשמו יתברך, מבטל תיכף הדינים ששורין עליו. כי לא באו רק להשיבו אל האמת. וזהו מנצפ"ך צופים אמרו. מי שהוא צופה ומסתכל תיכף. הייטב לב אומר הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה. מצד אחד זה לחומרא כי האם על כל דבר קטן מיד הקב"ה מדקדק איתם. אבל מצד שני זה קולא כי היות שהם כ"כ צדיקים שדבוקים בהקב"ה מיד אפילו שזו להם רק כחוט השערה מיד הם תופסים את עצמם שעזבו ח"ו את הקב"ה לרגע.

הקב"ה לא מחפש שתברח ממנו

אותו דבר כאן מנצפ"ך ברגע שיש לך דינים מיד צופים, אלו שחיים עם הקב"ה מיד מזהים שתכלית של הצמצום הוא הפרסום, ושב אל האמת, ומיד הופך מאת המציאות לסיבה עד אין סוף ב"ה. אז הדינים בטלים ממנו, אתה בעצמך פועל להוריד את הדינים, ונפתחו הרחמים, אדם שלווה כסף ממישהו אחר, אם כשהוא מבקש את זה ממנו מיד הוא מתחבא ממנו אז הוא מפעיל עליו לחץ עוד יותר. אבל אם הוא עונה לו שכרגע אני לא יכול ותן לי עוד חצי שנה ואני יתארגן עם זה אז הוא יתייחס אליו יפה ולא בלחץ, הקב"ה לא מחפש שתברח ממנו כי אנא מפניך אברח, אלא הוא רוצה שתכיר כי הלחץ שיש לך הוא כי אתה ששכחת ממנו ואני רוצה שתגיע אלי בחזרה.

רשב"י הבין שזה קשור אליו ועשה יחוד

וברגע שאדם חי ככה זה נקרא המתקת דינים בשורשם, ואז הפכתי את המציאות לסיבה, ואז אין שום סיבה בעולם למה הדין עדיין יהיה, ואז נפתחו הרחמים, והדינים נמתקים ומתאחדים למעלה. וכמו מה שקרה עם רבי שמעון בן יוחאי שבזמנו לא ירד גשם, ואמר היות שאני שומע את זה כנראה שזה קשור אלי ג"כ, והחליט לעשות יחוד שאז הוא מתחבר לעצמו ולהקב"ה, וברגע שאני לא חי עם כזה בהירות עם הקב"ה ממילא קרה מה שקרה. א"כ מנצפ"ך ברגע שאדם רואה דינים אז צופים הוא מסתכל מה קורה כאן, ואז אימרא הוא מתחבר בחזרה להקב"ה. וזהו אמרו, מלשון חיבור, כמו אימרא. וזה המתקת דינים בשורשם.

כל פעם הקב"ה שולח פרנסה ממקום אחר

איתא בפרי הארץ כללא דמילתא, מאמר הפסוק באלקים אהלל דבר בד' אהלל דבר כי ד' הוא האלוקים, כי לא מחשבותיו יתברך מחשבות אדם, ומאתו לא תצא הרעות רק הטוב, ואם אתם חשבתם לרעה זה לא אומר שזה רעה, אלא אלוקים חשבה לטובה. וארז"ל שאין

עניות מן האומנות ואין עשירות מן האומנות וכו', והסיבה אין היא העיקר אלא המעשה, כל פעם הקב"ה שולח לך פרנסה ממקום אחר.

אם אתה רואה שאין לך פרנסה משם תברח משם

כמאמר הפסוק וברכך ד' אלוקיך בכל אשר תעשה, הפרנסה שאדם מתעסק בזה על זה הקב"ה שם את הברכה, ולהאמין בד' סיבת כל הסיבות, והרבה ריווח והצלחה לפניו הקב"ה אין לו שום בעיה להביא לך פרנסה מכל מקום, בכל משלח ידם לפי העת והזמן, ולא משנה מה אתה עושה, א בעזים קען אויך שיסן, ואם הקב"ה רוצה שיכנס לך פרנסה שלך יהיה לך ואם לא לא יהיה לך, ואם אי אפשר לעסוק בסיבה זו אתה רואה שאין לך פרנסה משם, אז שטה מעליה תעזוב את זה ועבור ואחוז לך אחת הסיבות האחרות. וצריכים לדעת שזה רק סיבות.

דברי הפרי הארץ לאנשים שעסקו עם הטאבאק

הפרי הארץ מדבר שם לאנשים שהתעסקו עם טאבאק ולא ידעו למה אין להם פרנסה. וממשיך ולפי דעתי ועצתי אפילו אם תתבטל גזירת המלכות ויהיו רשאים להתעסק עם טאבאק, ויהיו רשאים בעסק סיבת המחיה, ירחיקו אותה מה דאפשר להרחיקה מפתח ביתם, כי מאחר שהקטרוג עליהם אין הברכה שורה בה, וכמה וכמה קהילות וכל מדינת פאדאליא ואוקריינא אשר בימי נהייתה מניעת פרנסה זו מאתם, אשר כל חייהם היו תלויים בהם בחיי הרב בעש"ט ובחיי מורי הרב נשמתם בגנזי מרומים, ותהי בעינינו כמצחק.

ברגע שלקחו את הסיבה מיד יהיה ברכה

כי מה איכפת לן בהשתנות הסיבה, הקב"ה חי וקיים ונמצא והוא יכול לפרנס אותכם, וכן היה שנתרומם קרנם למעלה יותר בהסתבתם לסיבות אחרות ומשא ומתן וכל מעשה ידם ברכת ד', וכן עכשיו בימי הקורונה היו כל מיני אנשים שנתקעו בכל מיני פרנסות, אבל ברגע שהחליטו ללכת עם הקב"ה נהיה גמישים יותר והיה להם הרבה יותר השפעות. ותמלא ארצם כסף אשר מתחילה היתה המדינה דלה ועניה בהיות סיבת הפרנסה מצויה, ואח"כ בהימנע הסיבה נתברכו ממקור הברכות. בהתחלה חשבו שהפרנסה מגיע מהסיבה, וברגע שלקחו את הסיבה מיד נהיה ברכה גדולה בכל העניין.

בשעת הדחק אדם נכנע מאילון

כללא דמילתא, האמונה ובפרט בשעת הדחק שאני שלבו של אדם מאילון נכנע, ולא צריכים לבקש ממנו להיכנע אלא נכנע ממילא, ומוכן ומזומן וקרוב הדבר מאוד בפייהם ובלבבם להאמין, שהרי כל הנסיונות והדוחק הם לקרב לבם של ישראל לאביהם שבשמים. וברגע שאדם הופך את המציאות לסיבה אז אין שום סיבה שהמיצר עדיין תהיה, ואז הכל חוזר בחזרה. וזהו הכוונה כאן ברגע שיש דינים עבודה שלנו הוא להיות מחובר להקב"ה, וברגע שאדם מחובר אז אין שום סיבה שהסיבה עדיין תהיה ומאז הכל משתנה.

העיקר הוא מודעות ואמונה

וזהו עיקר שידע האדם, העיקר הוא מודעות ואמונה. ומה צריכים לדעת, שהכל הוא בהשגחה פרטיות, ואתה מחיה את כולם הכל הקב"ה מנהל על ידי האותיות, ומלמדהו

מוסר. הקב"ה גם מנווט אותך. דהיינו כל פעם שיש לך איזה סטייה מהדרך הקב"ה מיד עוזר לך לחזור לשם. זקן שקם בבוקר ואומר שלא כואב לו שום דבר סימן שהוא כבר לא חי. אי"כ זה שיש לך כאבים זה עזרה מהקב"ה על זה שיצרו גדול מחבירו. כל דבר שמגביל אותך מגיע בעצם להחזיר אותך לדרך.

צריכים לדעת שירדנו מהדרך

עכשיו אנחנו בחודש אדר, וכתוב שאז אלוקיהם ישן הוא. אבל הכוונה הוא אינו שח"ו הקב"ה יושן עכשיו, אלא הפוך דווקא עכשיו היה מצב להגיע לקבלת התורה מאהבה. בקבלת התורה היה מצב של קבלת התורה בכפייה ועכשיו כדי שנהפוך את המצב ונגיע לקבלת התורה מאהבה, חייבים את המצב כאילו ישן הוא, המן חשב שעכשיו זה הזמן וזה הכי טוב לתפוס אותם, אבל אסתר אמרה צומו עלי וכאשר אבדתי אבדתי, צריכים לתפוס שירדנו מהדרך קצת, במקום שאנחנו צריכים לחיות שאתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורציתי בנו, אנחנו חיים כאילו שאנחנו מנהלים כאן את העסק, וברגע שאדם שומע שהקב"ה עוזרו על ידי זה אבל הכל תלוי בך כמה זמן וכמה עוצמה, וכמה מרווח שיש שתוכל לצאת מהמיצר.

על כל דבר קטן הקב"ה משגיח עליו

כמו שדקדקו חכמינו ז"ל עד היכן יסורים, אפילו הכניס ידו ליטול פרוטה וכו'. אדם שידע שיש לו בכיס שלושה פרוטות, וברגע שהכניס ידו ראה שיש לו רק שתי פרוטות, הוא יכול להיות עסוק מי לקח לי את זה ומה קרה כאן, או שאפשר לחיות שזה לא מציאות אלא סיבה מאת הקב"ה, ואיזה יסורים הוא כלל שחסר כמה פרוטות, אלא **להודיע, עד היכן השגחה כוללת.** שאפילו על כזה דבר קטן הקב"ה ג"כ משגיח מלמעלה. **והכל ללמד מוסר בהשגחה, וידע שכל שבעולם, הוא גילוי אלקותו יתברך.** לדעת עד כמה שיש השגחה פרטית בעולם, אפילו כרגע אין לך דביקות זה כדי להחזיר לך כל דבר. כי בשעת הדחק לא צריכים מדי הרבה להסביר כי מאילוי אדם נכנע מיד.

הקב"ה נותן לך להתקרב אליו

וכמו שאמרנו מקודם בשעת הדחק שאני שלבו של אדם מאילוי נכנע, ומוכן ומזומן וקרוב הדבר מאוד בפייהם ובלבבם להאמין, שהרי כל הנסיונות והדוחק הם לקרב לבם של ישראל לאביהם שבשמים, כמאמר הפסוק ופרעה הקריב, שמבואר בזה"ק הקריב את לבם, ועתה מה לכם כי נזעקתם, וכי לא אותה אתם מבקשים לקרב את לבכם בכל אופן האפשרי. ותדע לכם שהקב"ה נותן לכם להתקרב אליו יתברך. והעיקר שאדם יתפוס את המהלך הזה.

מה שהקב"ה עושה הוא ישר

נמצא האיך שיהיה הכל ישר, אם הקב"ה מזיז משהו מהמקום שלו תדע לך שזה ישר, אדם מתחיל מיד לעשות חשבונות רבים, אדם מתחיל לחפש להאשים את כל העולם ואתה חייב לדעת מי לקח ומי גנב, ואז נכנסים לסערות רגשות ואז אדם מאבד את עצמו לגמרי. אבל אדם צריך לדעת שהקב"ה עושה כל דבר בהשגחה פרטית, **כי הכל הוא חיות אלקות, כמ"ש אשר עשה את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים, והבן.** מצד הקב"ה הכל מושגח וישר, וזה שאתה עושה חשבונות זה הבעיה שלך.

כל המחשבות שיש הוא מעצת ד'

איתא בחברותא (157) כתיב רבות מחשבות בלב איש ועצת ד' היא תקום. ומסביר שכל המחשבות שיש לנו מגיע מעצת ד', כל מחשבה ומחשבה היא עולם בפני עצמו. ואם כל מחשבה ומחשבה הוא עולם בפני עצמו איך יתכן שיהיה רבוי מחשבות בעת ובעונה אחת. המחשבות רצות מכל הצדדים ומכל הכיוונים. וכמו שאיתא בגמרא כשאדם נמצא במקום אחד בשי"ס אי אפשר לשאול אותו במקום אחר בשי"ס, אי"כ איך יתכן שיש כ"כ הרבה מחשבות שרצים לנו כל הזמן.

הכל סביב כבוד

אלא כאשר נדייק בדבר נראה שכל מחשבה מתחברת אל אחד משני המצבים או שהיא תלויה על השגת כבוד או שהוא נשבר מחסרון כבוד. הכל סביב האגו. אנשים עסוקים או שיכבדו אותך או שלא נתנו לך כבוד, נמצא שכל מחשבה ומחשבה מסובבת סביב כבוד. הוא עשה לי והוא עשה לי וכן הלאה. וכאשר האדם תפוס בכבוד עצמי ולא מוותר על זה, הוא מתנתק משורש נשמתו ונמצא בעולם התוהו. רק שנזרק בין הרבה עולמות אשר יתכן שאף אחד מהעולמות בהם נזרק אינם שייכים לו באמת, ורק מחמת שמחפש כבוד מגיע לעולמות האלו בתקווה אולי ימצא כבוד לפיכך נזרק מעולם לעולם כדי לחפש את הכבוד. לפעמים מוצא משהו כבוד ולפעמים אפילו את המשהו כבוד אינו מוצא.

העיקר הוא יהי כבוד ד' לעולם

וזהו רבות מחשבות בלב איש כאשר הלב שלו הוא לעצמו לכבוד העצמי שלו הוא מתרוצץ במחשבות רבות כלומר בעולמות רבות וכל זה הוא בגלל שהוא מחפש את הכבוד העצמי, אבל אם יזרוק את עצמו בדבקותו אל הבורא יתברך שמו, לדעת שיהי כבוד ד' לעולם, אז ועצת ד' היא תקום תהיה מחשבה זו תקומה כי תהיה מחשבת האדם לשם שמים ולא לכבוד העצמי. וברגע שאנו הולכים עם הקב"ה הוא ייתן לנו את הסיבות להגיע לכיוון הנכון.